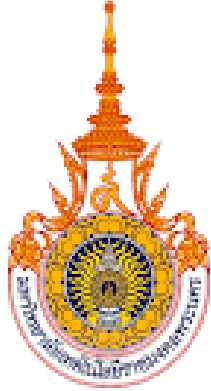

การแปรรูปผลิตภัณฑ์ผักตบชวาสู่เชิงพาณิชย์เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและเพิ่มรายได้ที่มั่นคง
อย่างยั่งยืน โดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนสร้างผลิตภัณฑ์หญ้าแฝกตำบลบางแก้ว
อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง

Commercial processing of water hyacinth products to increase economic value
and increase sustainable income By the cooperation of people in the
community to create vetiver grass products in Bang Kaeo Sub-district, Mueang
District, Ang Thong Province

ชฎานนท์ กุณฑลบุตร
เกษสุณีย์ บำรุงจิตต์
จิรภัทร ตันติทวีกุล

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ประจำปีงบประมาณ 2565

การแปรรูปผลิตภัณฑ์ผักตบชวาสู่เชิงพาณิชย์เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและเพิ่มรายได้ที่มั่นคง
อย่างยั่งยืน โดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนสร้างผลิตภัณฑ์หญ้าแฝกตำบลบางแก้ว
อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง

Commercial processing of water hyacinth products to increase economic value
and increase sustainable income By the cooperation of people in the
community to create vetiver grass products in Bang Kaeo Sub-district, Mueang
District, Ang Thong Province

ชฎานนท์ กุณฑลบุตร
เกษสุณีย์ บำรุงจิตต์
จิรภัทร ตันติทวีกุล

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ประจำปีงบประมาณ 2565

บทคัดย่อ

การพัฒนาารูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากใบหญ้าแฝก และผักตบชวา มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาผลิตภัณฑ์รูปแบบเดิมของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากใบหญ้าแฝกและใบผักตบชวาตำบลบางแก้ว อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง 2) เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝก และผักตบชวา ให้มีความสวยงามเหมาะสมกับความต้องการของตลาดโดยความร่วมมือของประชาชนในกลุ่มผลิตภัณฑ์หญ้าแฝกตำบลผักตบชวาตำบลบางแก้ว อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง ที่จะเป็นตัวแบบในการสร้างและแปรรูปผลิตภัณฑ์เส้นใยแฝก เส้นใยผักตบชวา เพื่อสร้างชุมชนให้มีความเข้มแข็งต่อไป กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนในตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง จำนวน 153 คน สุ่มอย่างง่ายตามตารางยามาเน่ สอบถามให้ได้มาซึ่งความต้องการของผู้บริโภคและตรงตามความต้องการของผู้ประกอบการและท้องตลาด แล้วประเมินรูปแบบผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐาน โดยปราชญ์ชาวบ้านที่ร่วมแปรรูปผลิตภัณฑ์ให้เป็นอัตลักษณ์ของชุมชน จำนวน 3 ท่านผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ จำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินความเหมาะสมของรูปแบบในการประยุกต์ เป็นผลิตภัณฑ์ จากนั้นสร้างต้นแบบแล้ว ประเมินผลวัดระดับความคิดเห็นของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์หัตถกรรม จากเส้นใยใบหญ้าแฝก และเส้นใยจากใบผักตบชวา พิษที่มีในท้องถิ่นมาผสมผสานเส้นใยแฝก เส้นใยผักตบชวา เส้นใยไหม เส้นใยฝ้าย ผสมผสานให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่ทันสมัยสวยงามได้มาตรฐาน สามารถออกแบบได้ตรงกับความต้องการของท้องตลาด ผู้บริโภค ผู้ประกอบการรับซื้อ การดำเนินการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณควบคู่กันโดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ แบบประเมินความพึงพอใจ เป็นเครื่องมือวิจัย เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลพิจารณาความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญและความพึงพอใจจากกลุ่มเป้าหมาย วิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD) แปลผลในรูปความเรียง

ผลการวิจัยพบว่า 1) ประชาชนในชุมชนและผู้นำชุมชนตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง มีความคิดเห็นกับผลิตภัณฑ์เดิมยังไม่ทันสมัยและมีความต้องการ ผลิตภัณฑ์จากเส้นใยแฝก เส้นใยผักตบชวา เส้นใยผสมผสาน เพื่อนำมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์จากเส้นใยใบหญ้าแฝกและเส้นใยผักตบชวามากที่สุดรองมาคือ ชุดกระเป๋าสตรี และหมวก และอื่น ๆ ตามลำดับ 2) ผลการวิเคราะห์วิธีการกระบวนการออกแบบและแปรรูปพัฒนาผลิตภัณฑ์ รูปแบบของผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ นั้น มีการออกแบบและพัฒนาที่มีความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย เหมาะสมกับวัสดุและกรรมวิธีการผลิต มีความสวยงามและลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ อยู่ในระดับมาก และผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนในชุมชนตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง ต่อผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากใบหญ้าแฝก เส้นใยผักตบชวาและผสมผสานเส้นใยอื่น ๆ ที่มีความเหมาะสมจนแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่สวยงามทันสมัย ได้มาตรฐาน เช่น กระเป๋าถือ กระเป๋าสะพายของสุภาพสตรี หลากหลายรูปแบบ ด้านประโยชน์ใช้สอยทางกายภาพมีความเหมาะสม ผู้ใช้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ความสวยงามของรูปร่างและรายละเอียด สามารถแสดงออกถึงความทันสมัยที่มีความเป็นอัตลักษณ์

ของท้องถิ่น และประชาชนในชุมชนตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง มีข้อเสนอแนะ
ต้องการผลิตภัณฑ์ที่มีความทันสมัยแตกต่างจากผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่ในท้องถิ่นและต้องการผู้เชี่ยวชาญ วิทยากร
มาฝึกอบรมและทุนสนับสนุนในการสร้างผลิตภัณฑ์จากผ้าทอจากเส้นใยแฝก เส้นใยผักตบชวา และผสมผสานเส้น
ใยไหม ฝ้าย กก ให้สวยงามคงทนเมื่อมีการประยุกต์แปรรูปผลิตภัณฑ์ที่ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคและผู้รับ
ซื้อทั้งปลีกและส่ง ให้มีรายได้ที่ยั่งยืน สามารถสร้างอาชีพ สร้างรายได้ เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับชุมชนตำบล
บางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง อย่างต่อเนื่องตลอดไป

- คำสำคัญ :** 1. การแปรรูปผลิตภัณฑ์ผักตบชวาและแฝก. 2. เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและเพิ่มรายได้.
3. ชุมชนสร้างผลิตภัณฑ์เส้นใยจากพืช 4. ความร่วมมือของประชาชนในชุมชน

Abstract

Development of handicraft products from vetiver grass leaves and water hyacinth, have a purpose 1) To study the original products of producers of handicraft products from vetiver grass leaves and water hyacinth leaves in Bang Kaeo Subdistrict, Mueang District, Ang Thong Province. 2) To study the process of developing and processing products from vetiver grass leaves and leaves and water hyacinth, To be beautiful and suitable for the needs of the market through the cooperation of the people in the vetiver grass product group, Phak water hyacinth subdistrict, Bang Kaeo subdistrict, Mueang district, Ang Thong province. That will be a model for creating and processing vetiver fiber products. water hyacinth fiber to continue building a strong community. The sample group consisted of 153 people in Bang Kaeo subdistrict and Ban Hae subdistrict, Mueang district, Ang Thong province. Simple randomization according to the Yamane table. Inquire to obtain consumer needs and meet the needs of entrepreneurs and the market. Then evaluate the product design to meet standards. By 3 local philosophers who participated in transforming the products into the identity of the community. 3 design experts. To evaluate the suitability of the model for application. It's a product. Then a prototype is created. Evaluate the level of consumer opinions towards handicraft products from the fibers of vetiver grass leaves and fiber from water hyacinth leaves local plants are blended with vetiver fibers. Water hyacinth fibers, silk fibers and cotton fibers are combined to create modern, beautiful, standardized products. Can be designed to meet the needs of the market, consumers and purchasing operators. Conducting research is qualitative and quantitative research together using questionnaires and interviews, satisfaction assessment form It is a research tool. It is a research tool. To collect information considering appropriateness from experts and satisfaction from the target group. Data were analyzed using means, percentages, and standard deviations (SD). Results were interpreted in essay form.

The results of the research found that 1) people in the community and community leaders in Bang Kaeo Subdistrict and Ban Hae Subdistrict, Mueang District, Ang Thong Province. There is an opinion that the original product is still not up to date and has needs. Products from vetiver fiber water hyacinth fiber blended fibers To be developed into products made from vetiver grass leaf fibers and water hyacinth fibers, followed by women's bags and hats, among

others, respectively. 2) Results of analysis of product design and processing process methods. Various product formats are designed and developed to suit their utility. Suitable for materials and production methods It has beauty and unique patterns. at a high level and the results of the analysis of the level of public opinion in the communities of Bang Kaeo subdistrict and Ban Hae subdistrict, Mueang district, Ang Thong province. Making handicraft products from vetiver grass leaves Water hyacinth fiber and other fiber blends are suitable. Until processed into beautiful, modern, standardized products such as handbags and women's shoulder bags.

Various formats The physical usability aspect is appropriate. Users are satisfied at a high level, followed by the beauty of the shape and details. Can express modernity with a unique identity of the local area and people in the communities of Bang Kaeo subdistrict and Ban Hae subdistrict, Mueang district, Ang Thong province, have suggestions that they want products that are modern, different from products that are available in the local area, and that they need experts and lectures to provide training and funding to create products from woven fabric from vetiver fibers water hyacinth fiber and combine silk, cotton, and reed fibers to make them beautiful and durable when applied to process products that meet the needs of consumers and buyers both retail and wholesale. to have sustainable income Can create a career, create income, increase economic value for the communities of Bang Kaeo Subdistrict and Ban Hae Subdistrict, Mueang District, Ang Thong Province. continuously forever

Keywords: 1. Processing of water hyacinth and vetiver products. 2. Increase economic value and increase income. 3. The community creates fiber products from plants.
4. Cooperation of people in the community

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลิตภัณฑ์รูปแบบเดิมของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากใบหญ้าแฝกและใบผักตบชวา 2) เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝกและใบผักตบชวาให้มีความสวยงามเหมาะสมกับความต้องการของตลาดโดยความร่วมมือของประชาชนในกลุ่มผลิตภัณฑ์หญ้าแฝก ตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง

รายงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ดี คณะผู้วิจัยขอขอบคุณคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผู้สนับสนุนทุนการวิจัยครั้งนี้ ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณรายได้คณะศิลปศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 การดำเนินงานวิจัยสำเร็จลงได้ด้วยความเรียบร้อย คณะผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์ ความร่วมมือเป็นอย่างดีจากบุคคลหลายฝ่าย คณะผู้วิจัยขอขอบคุณผู้บริหารองค์กรท้องถิ่น นายกองคการบริหารท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประชาชนในชุมชนสร้างผลิตภัณฑ์กกจังหวัดอ่างทอง ปราชญ์ชาวบ้าน หัวหน้ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง ตลอดจนประชาชนในเขตพื้นที่ศึกษาวิจัยทุกท่านที่ได้ให้ข้อมูลและความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบคุณผู้ที่ให้ความร่วมมือ และคณะนักวิจัยท้องถิ่นทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ได้เป็นอย่างดี

คณะผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงาน องค์กร และบุคคลที่สนใจ การทอผืนผ้าจากเส้นใยกก การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผืนผ้าเส้นใยกกและอื่นๆ หรือที่เกี่ยวข้อง และหวังว่าจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการให้กับนักวิชาการที่สนใจศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องเส้นใยกกในอนาคตต่อไป

ชฎานนท์ กุณทลบุตร

เกษุณีย์ บำรุงจิตต์

จิรภัทร ตันติทวีกุล

กันยายน 2566

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	จ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์	8
การพัฒนาผลิตภัณฑ์หญ้าแฝกของชุมชน	9
การคัดหญ้าแฝก	11
ผักตบชวา	12
คุณสมบัติและผลิตภัณฑ์จากผักตบชวา	12
กรรมวิธีการผลิต ผลิตภัณฑ์จากหญ้าแฝก และผักตบชวา	13
ขั้นตอนการเตรียมวัตถุดิบ	16
ประเภทผลิตภัณฑ์จากหญ้าแฝกและผักตบชวาที่มีอยู่แบบเดิมในชุมชนท้องถิ่น	17
วิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	27
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	
พื้นที่และประชากรกลุ่มตัวอย่าง	27
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	28
การเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย	30
การวิเคราะห์ผลเชิงสถิติและเชิงคุณภาพ	30
เขียนรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์	30

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	31
ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น แสดงข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	31
ผลการวิเคราะห์แสดงความพึงพอใจผลิตภัณฑ์	32
ผลการวิเคราะห์ผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์เดิม	33
ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อกระบวนการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์	34
ผลการวิเคราะห์การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ลดกรรมจากเส้นใยแฝกและเส้นใยผักตบชวา	35
ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นผลประเมินรูปแบบผลิตภัณฑ์	36
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ	37
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	38
สรุปผลวิจัย	38
อภิปรายผลการวิจัย	40
ข้อเสนอแนะ	42
บรรณานุกรม	43
ภาคผนวก	45
ก. แบบสอบถามงานวิจัย	46
ข. แบบประเมินความพึงพอใจ	49
ค. แบบสัมภาษณ์เชิงลึก	50
ประวัติคณะผู้วิจัย	51

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	31
4.2	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และข้อมูลด้านความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญ ปราชญ์ชาวบ้าน ที่มี ต่อบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มผ้าทอมือ	32
4.3	ผลวิเคราะห์แสดงความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์เดิมของหัตถกรรมจากใบ หญ้าแฝกและผักตบชวา	33
4.4	แสดงความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อกระบวนการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ ในรูปแบบต่าง ๆ	34
4.5	แสดงความคิดเห็นที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากเส้นใยใบหญ้าแฝก และเส้นใยผักตบชวา	35

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำริในการแก้ไขปัญหาในเรื่องดิน ทั้งในแง่ของการแก้ไขปัญหาดินที่เสื่อมโทรมขาดคุณภาพ ทรงตระหนักถึงการพังทลายของดินและการสูญเสียหน้าดินที่อุดมสมบูรณ์ พระองค์ทรงได้พระราชทานพระราชดำริให้ศึกษา “หญ้าแฝก” เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน และอนุรักษ์ความชุ่มชื้นไว้ในดิน รวมทั้งใช้ประโยชน์ด้านอื่น ๆ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2534 เป็นต้นมา ทรงให้ทุกหน่วยงานและหน่วยงานราชการที่มีศักยภาพในการ ขยายพันธุ์ ให้ความร่วมมือกับกรมพัฒนาที่ดิน ในการผลิตกล้าหญ้าแฝก และแจกจ่ายกลุ่มเป้าหมายให้เพียงพอ” และทรงมีพระราชดำริ สำหรับใบแฝกที่นำมาใช้เป็นวัสดุค้ำดินนั้น ควรมีการศึกษาด้วยว่าหากมีการส่งเสริมและดำเนินการในระดับอุตสาหกรรมแล้วจะมีวัสดุค้ำดินเพียงพอหรือไม่ โดยปกติหญ้าแฝกจะมีใบมากและมีการเจริญเติบโตได้เร็ว ควรมีการศึกษาให้มีการนำใบ ไปใช้ อย่างเหมาะสม ไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ คือการใช้หญ้าแฝกเพื่อป้องกันการชะล้าง และการพังทลายของดิน ดังนั้น หากจะใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่นควรพิจารณาเตรียมพื้นที่เพื่อ การปลูก โดยเฉพาะ (ศูนย์เทคโนโลยีทางทหารกองทัพบก, 2552)

คณะผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องใช้และเครื่องประดับ ตกแต่งบ้านจากใบหญ้าแฝกและเส้นใยผักตบชวา ที่เป็นพืชที่หาง่ายในท้องถิ่น มาคิดสร้างออกแบบ ความเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ อย่างยั่งยืนและเพิ่มรายได้ที่มั่นคงในอนาคต ให้กับชุมชน เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากเส้นใยแฝกและเส้นใยผักตบชวาที่มีความสมบูรณ์ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการและท้องตลาด ทั้งในและต่างประเทศต่อไป โดยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความสวยงาม มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และสามารถนำไปใช้เป็น ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ ของตกแต่งบ้าน เพื่อเป็นการ สนองแนวทางการพัฒนาในแง่ของการต่อยอด ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเป็นการส่งเสริม รายได้ให้กับผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ซึ่งเป็นแนวทางประการ หนึ่งที่จะสร้างความเจริญแก่ชุมชน ให้สามารถยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของคนในชุมชนให้ดีขึ้น มีความกินดีอยู่ดี โดยการผลิตหรือจัดการ ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น ให้กลายเป็นสินค้าที่มีคุณภาพ มีจุดเด่นเป็นเอกลักษณ์ของตนเองที่ สอดคล้องกับวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น โดยมีหลักการ พื้นฐาน จากภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่สากล (Local Yet Global) การพึ่งตนเองและคิดอย่างสร้างสรรค์ (Self Reliance-Creativity) และการสร้าง ทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development) (Internet) โดยผลิตภัณฑ์ไม่ได้หมายถึง

ตัวสินค้าเพียงอย่างเดียว แต่เป็นกระบวนการทางความคิด รวมถึงการสร้างสรรค์คิดค้น การรักษากฎมี
ปัญหา ประเพณี การต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้กลายเป็นผลิตภัณฑ์ที่มี
คุณภาพ มีจุดเด่น จุดขายที่รู้จักกันแพร่หลายไปทั่วประเทศและทั่วโลก ดังนั้น เพื่อเป็นการสืบทอด
และรักษาศิลปะงานหัตถกรรมไว้ให้ชนรุ่นหลังได้ รู้จักในรูปแบบของผลิตภัณฑ์เครื่องใช้และ
เครื่องประดับตกแต่งบ้านจากเส้นใยใบหญ้าแฝกและจากเส้นใยใบผักตบชวา ที่สามารถเพิ่มมูลค่าทาง
เศรษฐกิจและเพิ่มรายได้ที่มั่นคงอย่างยั่งยืน ให้คงอยู่สืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นต่อไปในอนาคต

คณะผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องใช้และเครื่องประดับ
ตกแต่งบ้านจากใบหญ้าแฝกให้มีความสวยงาม มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และสามารถนำไปใช้เป็น
ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ของตกแต่งบ้าน เพื่อเป็นการนำเสนอแนวทางการพัฒนาในแง่ของการต่อยอดภูมิ
ปัญญาท้องถิ่น และเป็นการส่งเสริมรายได้ให้กับผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ซึ่งเป็นแนวทางการประการ หนึ่ง
ที่จะสร้างความเจริญแก่ชุมชน ให้สามารถยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของคนในชุมชนให้ดีขึ้น มีความ
กินดีอยู่ดี โดยการผลิตหรือจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น ให้กลายเป็นสินค้าที่มีคุณภาพ มีจุดเด่น
เป็นเอกลักษณ์ของตนเองที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น โดยมีหลักการ พื้นฐาน จากภูมิ
ปัญญาท้องถิ่นสู่สากล (Local Yet Global) การพึ่งตนเองและคิดอย่างสร้างสรรค์ (Self Reliance-
Creativity) และการสร้างทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development) (Internet) โดย
ผลิตภัณฑ์ไม่ได้หมายถึงตัวสินค้าเพียงอย่างเดียว แต่เป็นกระบวนการทางความคิด รวมถึงการ
สร้างสรรค์คิดค้น การรักษากฎมีปัญหา ประเพณี การต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
เพื่อให้กลายเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ มีจุดเด่น จุดขายที่รู้จักกันแพร่หลายไปทั่วประเทศและทั่วโลก
ดังนั้น เพื่อเป็นการสืบทอดและรักษาศิลปะงานหัตถกรรมไว้ให้ชนรุ่นหลังได้ รู้จักในรูปแบบของ
ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้และเครื่องประดับตกแต่งบ้านจากใบหญ้าแฝก อย่างต่อเนื่อง ยั่งยืนและมีความ
มั่นคงสอดคล้องกับแพลตฟอร์มเชิงยุทธศาสตร์ที่ 3 การวิจัยสร้างนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถ
แข่งขัน P10 เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันและการวางรากฐานทางเศรษฐกิจ ให้กับชุมชน
จึงมีความสนใจต้องการศึกษากระบวนการพัฒนาหญ้าแฝก ผักตบชวา เพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์สู่เชิง
พาณิชย์โดยความร่วมมือของประชาชนในกลุ่มผลิตภัณฑ์หญ้าแฝกตำบลบางแก้ว อำเภอเมือง จังหวัด
อ่างทอง อย่างมั่นคงและยั่งยืนตลอดไปจนชั่วลูกชั่วหลานต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษา ผลិតภัณฑ์รูปแบบเดิมของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากใบหญ้าแฝกและใบผักตบชวา
2. เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝกและใบผักตบชวา ให้มีความสวยงามเหมาะสมกับความต้องการของตลาดโดยความร่วมมือของประชาชนในกลุ่มผลิตภัณฑ์หญ้าแฝกตำบลบางแก้ว อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง

ขอบเขตการวิจัย

ศึกษาประชาชนในกลุ่มผลิตภัณฑ์หญ้าแฝกและใบผักตบชวาตำบลบางแก้ว อ.เมือง จ.อ่างทอง

7.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

7.1.1 ความต้องการศึกษาผลิตภัณฑ์รูปแบบเดิมของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากใบหญ้าแฝกตำบลบางแก้ว อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง เพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาอาชีพเสริมรายได้เพิ่มขึ้นของประชาชนชุมชนตำบลบางแก้ว และตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง ประกอบด้วยประเภทธุรกิจ เงินลงทุน ความรู้ในการประกอบอาชีพเสริมรายได้ การตลาด การวางแผนในการประกอบอาชีพเสริม ความต้องการ การสนับสนุนส่งเสริมจากภาครัฐและภาคเอกชน

7.1.2 ศึกษาวิธีการ กระบวนการพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝก ให้มีความสวยงามเหมาะสมกับความต้องการของตลาดโดยความร่วมมือของประชาชนในกลุ่มผลิตภัณฑ์หญ้าแฝกตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตสำหรับประชาชนชุมชนตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง

7.2 ขอบเขตด้านพื้นที่ ศึกษาเฉพาะประชาชนในชุมชนตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง

7.3 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขอบเขตของประชากรในการศึกษาครั้งนี้เป็นประชาชนในชุมชนตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง ที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ จำนวน 252 ครัวเรือน (ข้อมูลจากผู้ใหญ่บ้านตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง, 2565) กลุ่มตัวอย่างจากรางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน จำนวน 153 คน ศึกษาประชาชนในกลุ่มผลิตภัณฑ์หญ้าแฝกตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรต้น

คุณลักษณะส่วนบุคคล

1. เพศ
2. อายุ
3. ระดับการศึกษา
4. อาชีพ
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนทั้งครอบครัว
6. ตำแหน่ง

ตัวแปรตาม

การประกอบอาชีพเสริมในชุมชน 6 ด้าน

1. ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม
2. ด้านการผลิตและคุณภาพ
3. ด้านการตลาด
4. ด้านงบประมาณ
5. ด้านวัฒนธรรมองค์กร
6. ด้านประสิทธิภาพองค์กร

งานที่ทำมีความมั่นคงและยั่งยืน
สภาพการทำงานมีความปลอดภัยและมั่นคง
ค่าตอบแทนและผลประโยชน์ที่เพียงพอ
ความมั่นคง มีหลักประกันในการทำงาน
มีการควบคุมดูแลอย่างเหมาะสม
มีโอกาสในการเรียนรู้อาชีพเสริม
เพื่อสร้างรายได้ มีสภาพสังคมที่ดี
ได้รับความเป็นธรรมและยุติธรรมจาก
ชุมชนตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห
อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง

ผลิตภัณฑ์เดิมของประชาชนชุมชน
บางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอเมือง
จังหวัดอ่างทอง

กระบวนการพัฒนาการแปรรูป
ผลิตภัณฑ์ของชุมชนบางแก้วและตำบล
บ้านแห อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง
ที่ตรงกับความต้องการของท้องตลาด
ด้านรูปแบบ ด้านบรรจุภัณฑ์ ด้าน
คุณภาพ ด้านอัตลักษณ์ภูมิปัญญา
ท้องถิ่น

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย ทฤษฎีในโครงการวิจัยการพัฒนาแบบผลิตภัณฑ์
หัตถกรรมจากใบหญ้าแฝก เส้นใยผักตบชวาและเส้นใยพืชอื่นๆ ที่มีในท้องถิ่น เพื่อประยุกต์เป็น
ผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝก เส้นใยผักตบชวา และเส้นใยพืชที่มีในท้องถิ่น สำหรับวิสาหกิจชุมชนกลุ่ม
ชุมชนตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง มีแนวทางในการศึกษาโดยใช้
ทฤษฎีและกรอบแนวคิดที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ดังนี้ของ โครงการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาผลิตภัณฑ์รูปแบบเดิมของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากใบหญ้าแฝก
การศึกษาผลิตภัณฑ์รูปแบบเดิมของกลุ่มผู้ผลิต ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากใบหญ้าแฝก และเส้นใยพืช
อื่น ๆ เพื่อประยุกต์ใช้ในการพัฒนารูปแบบกับผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากใบหญ้าแฝก ใบผักตบชวาและ
เส้นใยพืชอื่น ๆ ให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่ดีย่อมเกิดมาจากการออกแบบที่ดีในการ ออกแบบผลิตภัณฑ์เสนอ
แนวคิด ให้ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมตามหลักการออกแบบ โดยหลักการ ออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ควร
คำนึงดังนี้

1.1 หน้าที่ใช้สอยและ ความสะดวกสบายในการใช้ (Function and Ergonomics)

1.2 ความปลอดภัยและความแข็งแรง (Safety and Contraction)

1.3 ความสวยงาม (Aesthetics) และ

2. เพื่อกระบวนการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝก เส้นใยผักตบชวา และ
เส้นใยพืชที่มีในท้องถิ่น ให้มีความสวยงาม เหมาะสมกับความต้องการของตลาด การพัฒนา
แนวความคิดให้เกิดรูปลักษณ์

นิยามศัพท์เฉพาะ

เอกลักษณ์ หมายถึง สิ่งที่มีความเฉพาะเป็นเอกลักษณ์ในแต่ละท้องถิ่นจนเกิดเป็น
ความทรงจำ ที่ประทับใจของประชาชนทั่วไป สามารถสร้างมูลค่าทางจิตใจและทางเศรษฐกิจได้

ผลิตภัณฑ์ชุมชน หมายถึง สินค้าหรือบริการที่ใช้วัตถุดิบหรือทรัพยากรที่สามารถหาได้ใน
พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดสำหรับประชาชนตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัด
อ่างทอง เป็นผลิตภัณฑ์ที่แสดงถึงวิถีชีวิตภูมิปัญญาท้องถิ่นอันเป็นเอกลักษณ์ซึ่งผลิตโดยกลุ่มชุมชน

ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่แสดงถึงวิถีชีวิตภูมิปัญญาท้องถิ่นอันเป็นเอกลักษณ์
ซึ่งผลิตโดยผู้ประกอบการรายเดี่ยวหรือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ภูมิปัญญาการทอผ้า หมายถึง ประสบการณ์ ความรู้ในการทอผ้าแบบดั้งเดิมที่สั่งสมสืบทอด
ต่อกันมาโดยผ่านกระบวนการคิด การแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาการทอผ้าควบคู่กับรักษาวัฒนธรรมดั้งเดิม

องค์ความรู้ หมายถึง ภูมิปัญญาความรู้ดั้งเดิมในการทอผ้า ที่ได้รับการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น
ในเรื่องการใช้วัสดุ อุปกรณ์ เทคนิคขั้นตอน กรรมวิธีการทอผ้า การออกแบบสีเส้นและลวดลาย รวมถึง
กระบวนการถ่ายทอดความรู้ในการทอผ้าพื้นเมือง ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะของท้องถิ่น

การถ่ายทอดความรู้ หมายถึง วิธีการถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้ ภูมิปัญญาต่าง ๆ จากบุคคลหนึ่งสู่อีกบุคคลหนึ่ง โดยการสอน บอกเล่า หรือทำให้ดู เพื่อสามารถสร้างเป็นอาชีพเสริมได้

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชน หมายถึง การปรับปรุงและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชน ภายใต้ฐานภูมิปัญญาและวิถีชีวิตของชุมชน ได้แก่ ด้านรูปแบบ ด้านบรรจุภัณฑ์ ด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์ ด้านภูมิปัญญา เพื่อการเพิ่มมูลค่าและการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ เข้าสู่ตลาด

ผ้าทอพื้นเมือง หมายถึง ผ้าฝ้าย ผ้าไหม ผ้ากระเหรี่ยง และผ้าอื่น ๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนที่มีสีสันและลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ผลิตจากกระบวนการทอผ้าของคนในชุมชนที่มีขั้นตอนเทคนิค วิธีการทอผ้าแบบดั้งเดิม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ด้านวิชาการ คาดว่าจะได้รับประโยชน์ในด้านการพัฒนาแนวคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เน้นเฉพาะสำหรับสินค้าชุมชนที่มีเอกลักษณ์/อัตลักษณ์เฉพาะตัวของชุมชนตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง ที่มีความแตกต่างสินค้าที่ผลิตทั่วไป

2. เพื่อทราบกระบวนการผลิตแบบดั้งเดิมในชุมชนบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง สามารถนำมาต่อยอดให้ได้มาตรฐานและได้ผลิตภัณฑ์ที่ทันสมัยตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการและท้องตลาดมากยิ่งขึ้น

2. ด้านเศรษฐกิจสู่เชิงพาณิชย์ จะได้ประโยชน์อย่างเด่นชัด คือการพัฒนาสินค้าชุมชนบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง อย่างน้อย 1 ผลิตภัณฑ์ที่สามารถเพิ่มมูลค่าได้และพัฒนาจนถึงขั้นสามารถตอบสนองต่อตลาดการค้าในประเทศได้

3. ด้านสังคมและชุมชนตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง เป็นการส่งเสริมให้ชุมชนเกิดความมั่นใจในการประกอบอาชีพในท้องถิ่นและส่งเสริมให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม

4. ได้แนวทางสร้างผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝก เส้นใยจากผักตบชวา บางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง ที่สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจของท้องตลาดนักท่องเที่ยวและบุคคลทั่วไป

5. ได้แนวทางกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ให้กับกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ ชุมชนตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง นำไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตนเอง

6. ได้องค์ความรู้ร่วมกันระหว่างผู้ผลิต ประชาชนในชุมชนตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง และนักวิจัยในการแปรรูป กรรมวิธี การผลิตผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝก

7. เป็นแนวทางการสร้างมูลค่าสินค้าให้เพิ่มขึ้นสำหรับผลิตภัณฑ์ชุมชนตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือเมือง จังหวัดอ่างทอง

8. เป็นฐานข้อมูลสำหรับหน่วยงาน และองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัย เรื่อง การแปรรูปผลิตภัณฑ์ผักตบชวาสู่เชิงพาณิชย์เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ และเพิ่มรายได้ที่มั่นคงอย่างยั่งยืน โดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนสร้างผลิตภัณฑ์หญ้าแฝก ตำบลบางแก้ว และตำบลบ้านแห อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง โดยคณะผู้วิจัยมุ่งศึกษาภูมิปัญญา ดั้งกล่าว เพื่อการต่อยอดทางการตลาดและการขายสินค้าเพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้วิสาหกิจชุมชนที่มี

เอกลักษณ์ ที่ยังคงรักษาภูมิปัญญาของท้องถิ่นเอาไว้ได้ ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาสร้างเป็นกรอบความคิด ในการวิจัย โดยเนื้อหาสาระในแต่ละประเด็นเป็นความเข้าใจเบื้องต้นที่จะศึกษาการทอผ้าพื้นเมืองการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การตลาดและการส่งเสริมการขายสินค้าชุมชนอันมีลักษณะการประกอบธุรกิจที่แตกต่าง มีหัวข้อที่สำคัญเกี่ยวกับงานวิจัยเรียงลำดับดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ของชุมชน
2. แนวคิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์แฝก ผักตบชวาของชุมชน
3. การคัดเลือกแฝก ผักตบชวา
4. กรรมวิธีการผลิตผลิตภัณฑ์จากหญ้าแฝก ผักตบชวา
5. ขั้นตอนการเตรียมวัตถุดิบ การคัดเลือกแฝก ผักตบชวา
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน (2563) โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ได้ริเริ่มขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 และดำเนินการอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมทั่วทุกภูมิภาคทั่วประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างงานและเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชน เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากร มนุษย์ และส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของชุมชน เน้นกระบวนการสร้างรายได้จากผลิตภัณฑ์ในแต่ ละหมู่บ้าน ชุมชน หรือตำบล เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้แต่ละชุมชนได้นำทรัพยากรภูมิปัญญาในท้องถิ่นมา พัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์และบริการคุณภาพที่มีจุดเด่นและมูลค่า เพิ่มเป็นที่ต้องการของตลาด สอดคล้องกับ

วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของท้องถิ่น โดยยึดหลักการพึ่งตนเองของชุมชน และรัฐพร้อมที่จะช่วยเหลือในด้านความรู้สมัยใหม่และการบริหารจัดการ เชื่อมโยงสินค้าชุมชนสู่ตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

สรุปว่าผลิตภัณฑ์ “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” เป็นแนวทางการพัฒนาทางเศรษฐกิจฐานรากหนึ่งที่จะช่วยสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนให้สามารถยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของคนในชุมชนให้ดีขึ้น โดยการผลิตหรือจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้กลายเป็นสินค้าที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ มีจุดเด่น เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง สอดคล้องกับวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น สามารถจำหน่ายในตลาดทั้งภายใน 11 และต่างประเทศ เป็นการสร้างอาชีพ สร้างรายได้จากผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากหมู่บ้านหรือตำบล โดยสนับสนุนและส่งเสริมให้ท้องถิ่น

การพัฒนาผลิตภัณฑ์หญ้าแฝก ฝักตบชวาของชุมชน

สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน (2563) การผลิตผลิตภัณฑ์จากหญ้าแฝกจะศึกษารายละเอียดในหัวข้อต่อไปนี้

1. ขั้นตอนการเตรียมวัตถุดิบ
 - 1.1 การคัดเลือกชนิดสายพันธุ์
 - 1.2 การตัดหญ้าแฝก
 - 1.3 การตากหญ้าแฝก
 - 1.4 การเตรียมเส้นสำหรับทำผลิตภัณฑ์
 - 1.4.1 การนำใบหญ้าแฝกที่ตากแห้งไปทำผลิตภัณฑ์เลย
 - 1.4.2 ใช้วิธีนำไปรีด
 - 1.4.3 ใช้วิธีนำไปเสียด
 - 1.4.4 ใช้วิธีนำไปต้ม
 - 1.5 การฟอกขาวหญ้าแฝก
 - 1.5.1 การนำไปฟอกขาวการทำผลิตภัณฑ์
 - 1.5.2 การนำผลิตภัณฑ์ที่ทำเสร็จแล้วมาอบก้ามะถัน
2. เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำผลิตภัณฑ์จากหญ้าแฝก
3. กรรมวิธีการผลิตผลิตภัณฑ์จากหญ้าแฝก
4. ประเภทผลิตภัณฑ์จากหญ้าแฝก
5. ลักษณะการผลิตผลิตภัณฑ์จากหญ้าแฝก
6. แหล่งผลิตภัณฑ์จากหญ้าแฝก

7. วัตถุประสงค์ที่ใช้ในการผลิตภัณฑ์จากหญ้าแฝก
8. กำลังการผลิตภัณฑ์จากหญ้าแฝก
9. การส่งเสริมและพัฒนาการผลิตภัณฑ์จากหญ้าแฝก

สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน (2563) ; กรมพัฒนาที่ดิน (2564) หญ้าแฝกเป็นพืชซึ่งจัดว่าเป็นพืชที่มีการสังเคราะห์แสงประเภทที่เรียกว่า C4 pathway ซึ่งมีประสิทธิภาพในการใช้คาร์บอนไดออกไซด์ได้มากกว่าพืชปกติซึ่งจัดไว้ประเภท C (Calvin cycle) กล่าวคือสามารถเปลี่ยนคาร์บอนไดออกไซด์เป็นน้ำตาลโดยใช้ใช้น้ำน้อยกว่า จะเห็นได้หญ้าแฝก สามารถเจริญเติบโตได้ในสภาพที่แห้งแล้ง แม้ว่าปากใบ (stomata) แทบจะปิดแต่ก็ตรึง คาร์บอนไดออกไซด์ได้เป็นอัตราสูง อย่างไรก็ตามหญ้าแฝกจะไม่ทนร่มเงาจะไม่เจริญเติบโต หากได้รับแสงน้อยและเป็นพืชที่ไม่ไวต่อช่วงแสง สามารถเจริญเติบโตและออกดอกตลอดปีหาก อุณหภูมิเหมาะสม

กอหญ้าแฝก หญ้าแฝก ตามธรรมชาติจะเจริญเติบโตแตกหน่อขึ้นเป็นกอๆ รูปทรงคล้ายกอหญ้าทั่ว ๆ ไป เช่น กอตะไคร้ ทรงพุ่มใบปรกดินหรือทรงสูง ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม ลำต้นตั้งตรงและอย่างปล้อง ชูช่อดอกบางครั้งอาจสูงถึง 3 เมตร เส้นผ่าศูนย์กลางกอที่โตเต็มที่ซึ่งมีอายุหลายปีอาจกว้างถึง 75 เซนติเมตร กอประกอบด้วยต้นหญ้าแฝกซึ่งมีลักษณะแบบเนื่องจากเป็นส่วนของกาบใบหุ้มห่อโคน ต้น จะขึ้นเบียดเสียดกันแน่น ส่วนลำต้นจะอยู่เหนือผิวดินเพียงเล็กน้อย และจะสอดประสานกัน อย่างแน่นหนา ส่วนกลางของกอจะมีลักษณะโหยงเป็นรูปโดม เนื่องจากเป็นส่วนที่ต้นหญ้าแฝกมี อายุมากที่สุดอย่างปล้องและยกตัวสูงขึ้น หญ้าแฝกจะขยายกอโดยการแตกหน่อออกรอบ ๆ ต้นเดิม ทับซ้อนกันและขยายเป็นกอใหญ่ไม่มีไหล (stolon) การที่ต้นหญ้าแฝกขึ้นเบียดเสียดกันแน่นและ แข็งแรงนี้จึงมีลักษณะที่ดีเมื่อปลูกต่อกันเป็นแนวรั้วจะสามารถดักตะกอนดินได้ เมื่อระดับตะกอน ดินที่ตกทับถมด้านหน้าแถวหญ้าแฝกสูงขึ้น หญ้าแฝกจะเริ่มแตกกอที่ข้อที่ถูกดินทับถมตั้งกอใหม่ ให้มีระดับสูงขึ้นอยู่เหนือผิวดินเสมอ จึงทำให้แถวหญ้าแฝก หรือแนวรั้วหญ้าแฝกมีการยกตัวเองให้ สูงขึ้นเรื่อย ๆ ส่วนรากก็จะงอกออกจากข้อของลำต้นเช่นเดียวกัน และยึดดินที่ทับถมขึ้นมา รอบ ๆ โคนต้นเดิมให้แข็งแรงมั่นคง

ต้นและใบ หญ้าแฝก จะมีลำต้นเหนือผิวดินซึ่งมีข้อที่เมื่อแตกหน่อแก่จะเริ่มอย่างปล้องสูงขึ้น ข้อจะเริ่ม ห่างขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งเป็นลำต้นที่ชูช่อดอกขึ้นไปโคนของลำต้นจะหุ้มห่อด้วยกาบของใบแต่ละกาบของใบจะติดอยู่ที่ข้อของลำต้นเรียงซ้อนกันเป็นชั้น ๆ และแผ่ออกเป็นรูปแบนแต่ละโคนกาบใบ ตรงข้อจะมีตาหรือหน่ออ่อนและพร้อมที่จะเจริญเติบโตเป็นหน่ออ่อนหรือต้นหญ้าแฝกกาบใบจะ เหนียวหุ้มห่อลำต้นและป้องกันหน่ออ่อนไม่ให้เป็นอันตรายจากการถูกแดดเผา ความแห้งแล้ง ดิน เค็มหรือสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ใบหญ้าแฝกหอมจะอ่อน ขอบใบจะมีหนามละเอียดคล้าย ฟันเลื่อยโดยเฉพาะที่โคนใบ ใบหญ้าแฝกหอมแฝกลุ่มจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

ขึ้นอยู่กับอายุ ความแห้งแล้ง และการตัดใบ หน่อซึ่งกำลังเจริญเติบโตใบจะใหญ่กว้างเป็นร่องรูปตัวยู ใบแก่ตีบ แคบรูปตัววี หรือใบที่ตัดบ่อย ๆ จะงอกออกมาเป็นใบแคบรูปตัววี ในสภาพธรรมชาติ แผลกหอม พื้นเมืองประเทศไทยใบกว้างใหญ่รูปตัวยู หานเป็นชนิดที่ใบแบนจะเป็นเครื่องบ่งบอกว่า ชนิดนั้น เมล็ดจะมีเปอร์เซ็นต์ความงอกสูงมาก ซึ่งจะแตกต่างจากแผลกหอมที่เอามาจากอินเดียและศรีลังกา ใบจะแคบกว่าและตีบเป็นรูปตัววี สีเขียวเข้ม หากอยู่ในสภาพที่แห้งแล้ง จัดลักษณะของใบหญ้า แผลกหอมจะแข็งดูคล้ายหญ้าแฝกตอน ในสภาพที่ดินดีหญ้าแผลกหอมและหญ้าแฝกตอนจะมีลำต้น และหน่อโต กาบใบที่หุ้มห่อลำต้นคล้ายคลึงกัน เช่น หญ้าแผลกหอมจากอินเดียและสายพันธุ์ ประจวบคีรีขันธ์ จะมีลักษณะคล้ายคลึงกันทั้งขนาดของหน่อและสีของกาบใบซึ่งออกสีม่วงเรื่อ ๆ

ช่อดอก ช่อดอกใหญ่ อยู่บนก้านช่อดอกซึ่งสูงประมาณ 1.50 เมตร หรืออาจจะสูงถึง 2 เมตร แม้ว่า จะอยู่ในสภาพแห้งแล้งหญ้าแผลกจะพยายามชูช่อดอกให้ยาวและสูงที่สุด ขณะที่ทรงพุ่มเตี้ยขณะ ดอกบานช่อดอกจะบานเป็นรูปฉัตร ความยาวประมาณ 30 เซนติเมตร ฐานกว้างประมาณ 15 เซนติเมตร ช่อดอกจะมีสีน้ำตาลถึงน้ำตาลแดง สีเทา หรือสีขาวนวล ทั้งนี้เนื่องจากเป็นสีของส่วนประกอบที่เป็นก้านช่อดอก แขนงช่อดอก กลีบดอก เกสรตัวผู้และเกสรตัวเมีย ซึ่งจะมีสีตั้งแต่ ม่วงแดง (red) ถึงขาว (alba) หากส่วนประกอบทั้งหมดมีสีเดียวกัน เช่น สีม่วงแดง ก็เห็นช่อดอกเป็นสีม่วงแดง หากเป็นสีขาว ช่อดอกจะเห็นเป็นสีขาวนวล หากมีสีคละกัน เช่น ก้านช่อดอกสีม่วง เกสรตัวผู้สีขาว เกสรตัวเมียสีม่วงเข้ม กลีบดอกสีม่วงอ่อน ช่อดอกจะมีสีเทา หรือสีกะปิ เป็นต้น ดอกหญ้าแผลกจะอยู่บนแขนงช่อดอกโดยอยู่เป็นคู่ ดอกบนมีก้านดอก ดอกล่างจะไม่มี ก้านดอก ดอกบนเป็นดอกตัวผู้คือมีเกสรตัวผู้ ดอกล่างเป็นดอกกระเทยคือมีทั้งเกสรตัวผู้และ เกสรตัวเมีย เป็นดอกที่จะมีการผสมติดเมล็ด ดอกบนค่อนข้างจะเล็กเรียว บางครั้งจะเปลี่ยนแปลง รูปร่างเป็นรูปกลมคล้ายหัวเข็มหมุดที่มีส่วนบนแหลมเข้าใจว่าเป็นดอกที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์อะไร ดอกหญ้าแผลกจะบานเพื่อผสมเกสรยาวประมาณ 4 ถึง 5 วัน ส่วนที่ผสมเกสรก่อนจะอยู่ส่วนย่อย ของช่อ หลังผสมเกสรแขนงช่อดอก จะเริ่มหุบตั้งแต่ปลายช่อลงมาจนถึงโคนช่อและเมล็ดเริ่มแตก เป็นรวง ซึ่งใช้เวลา 8 ถึง 10 วัน เมล็ดจะเริ่มแก่และร่วง ซึ่งใช้เวลาประมาณ 10 ถึง 12 วัน เมื่อร่วง หมดจะเหลืออยู่เฉพาะก้านช่อดอก

การคัดเลือกแฝก

ประเสริฐ ประภคิตพงศ์ และกิมลี แซ่ตัน (2565) การคัดเลือกแฝก

1. การคัดเลือกชนิดและสายพันธุ์ หญ้าแฝกในประเทศไทยมีอยู่ 2 ชนิด คือ หญ้าแฝกหอม และหญ้าแฝกตอน กรมพัฒนา ที่ดินได้รวบรวมไว้ทั่วประเทศคัดเลือกได้ 27 สายพันธุ์ แต่มีหญ้าแฝกที่เหมาะสมสำหรับการขยายพันธุ์และการอนุรักษ์ดินและน้ำจำนวน 10 สายพันธุ์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ก. หญ้าแฝกหอม (*Vetiveria Zizanioides* Nash) เป็นหญ้าแฝกที่สามารถปรับตัวเข้ากับธรรมชาติและสภาพแวดล้อมได้ดี เจริญเติบโตได้ค่อนข้างรวดเร็ว จะให้ช่อดอกหลายช่อและเกิดการผสมข้ามต้นทุกปี หญ้าแฝกหอมมีความยาว 40 – 90 ซม. กว้าง 0.6 – 0.9 ซม. ท้องใบออกสีขาวซีดกว่าด้านหลังใบเวลาตากแห้งจะมีสีเขียว นวล เหมาะสำหรับมาทำผลิตภัณฑ์มาก แฝกหอมมี 4 สายพันธุ์ คือ ศรีลังกา กำแพงเพชร 2 สุราษฎร์ธานี และ สงขลา 3

ข. หญ้าแฝกดอน (*Vetiveria Nernoralis* A. Camus) หญ้าแฝกดอนหรือที่เรียกว่าแฝกหรือแฝกพื้นบ้านนั้น มีการกระจายพันธุ์ในวงศ์แคบๆ ตามธรรมชาติเฉพาะบริเวณแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ยอดกอตรงปลายจะแผ่โค้ง

ผักตบชวา

เกษตรตำบลตอหมอม (2564) ผักตบชวา มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Eichornia crassipes* (Mart.) Solms มีลำต้นสั้นแตกใบเป็นกอลอยไปตามน้ำ มีไหล ทรงพุ่มกลม สูงประมาณ 50 – 100 ซม. ซึ่งเกิดตามซอกใบแล้วเจริญเป็นต้นอ่อนที่ปลายไหล ถ้าน้ำต้นก็จะหยั่งรากลงดิน เป็นวัชพืชที่ร้ายแรงในแหล่งน้ำทั่วไป ใบเป็นใบเดี่ยวรูปไข่หรือเกือบกลม ก้านใบกลมอวบน้ำตรงกลางพองออกภายในเป็นช่องอากาศคล้ายฟองน้ำ ดอกเกิดเป็นช่อที่ปลายยอดมีดอกย่อย 3-25 ดอก สีม่วงอ่อน มีกลีบดอก 6 กลีบ กลีบบนสุดขนาดใหญ่กว่ากลีบอื่น ๆ และมีจุดเหลืองที่กลางกลีบ ลักษณะเด่น เป็นวัชพืชน้ำที่สร้างปัญหาในระบบการคมนาคมทางน้ำอย่างมาก

คุณสมบัติและผลิตภัณฑ์จากผักตบชวา

เกษตรตำบลตอหมอม (2564) ได้สรุปคุณสมบัติและผลิตภัณฑ์จากผักตบชวา ไว้ดังนี้

1. ผักตบชวาสามารถขึ้นได้ในทุกสภาพน้ำและสามารถช่วยบำบัดน้ำเสียได้โดยตรง โดยทำหน้าที่เป็นตัวกรอง ทำให้ของแข็งหรือสารแขวนลอยต่าง ๆ ที่ปนอยู่ในน้ำถูกสกัดกั้นเอาไว้ นอกจากนั้นระบบรากของผักตบชวาที่มีจำนวนมาก ยังช่วยกรองสารอินทรีย์ที่ละเอียดและจุลินทรีย์ที่อาศัยเกาะอยู่ที่ราก จึงช่วยดูดสารเหล่านี้ไว้ด้วยอีกทางหนึ่ง แต่ถ้าน้ำเสียนั้นมีสารพิษในปริมาณมากหรือน้ำเสียมาก การใช้ผักตบชวาเพื่อบำบัดน้ำเสียจะให้ผลช้าและอาจทำให้น้ำเน่าได้ จึงควรใช้ผักตบชวาร่วมกับการบำบัดน้ำเสียระบบอื่นไปด้วย จึงจะได้ผลดี

2. ผักตบชวาสามารถนำมาแปรรูปทำเป็นผลิตภัณฑ์จักสานหรือสินค้าอื่น ๆ ผลิตภัณฑ์จากผักตบชวา เช่น กล่อง กล่องใส่กระดาษทิชชู ตะกร้าผักตบชวา กระเป๋าผักตบชวา แก้วผักตบชวา

เปลญวน รองเท้าแตะหรือรองเท้าผ้าฝ้าย ผ้ารองผลไม้ ถาดรองแก้วน้ำ แจกันสาน เสื่อผ้าฝ้าย
กระดาดจากผ้าฝ้าย ฯลฯ

กรรมวิธีการผลิตผลิตภัณฑ์จากหญ้าแฝก ผ้าฝ้าย

สมนึก สะอาดใจ (2565) กรรมวิธีการผลิตผลิตภัณฑ์จากหญ้าแฝก การผลิตผลิตภัณฑ์จาก
หญ้าแฝก ผ้าฝ้าย มีหลายวิธี แล้วแต่จะเลือกวิธีไหนเหมาะสมกับ ประเภทของผลิตภัณฑ์ที่จะ
ผลิต ซึ่งมีวิธีการผลิตดังนี้

1. วิธีการถัก
2. วิธีการพัน
3. วิธีการสาน
4. วิธีการตีเกลียว
5. วิธีการผูก
6. วิธีการทอ

วิธีการถัก

วิธีการถักจะใช้วัสดุที่เป็นเส้นอ่อนและมีความยาวพอสมควร ใช้ถักยึดโครงสร้างภายนอก ให้
ติดกับผนังของผลิตภัณฑ์ที่ผลิต เช่นการถักขอบภาชนะการถักหูภาชนะ หรือการถักโครงต่าง ๆ ของ
ภาชนะ เป็นต้น

วิธีการพัน

วิธีการพัน หญ้าแฝกที่ใช้ทำผลิตภัณฑ์นั้นเป็นเส้นอ่อนและมีความเหนียวพอสมควร ถ้าได้
รวมกันเป็นจำนวนมาก ด้วยวิธีการพันให้ถูกต้อง ก็อาจขึ้นเป็นรูปทรงต่าง ๆ ได้ วิธีการใหญ่ๆในการ
รวมผูกพันกันขึ้นนั้นมีหลัก ดังนี้ 1) พันข้าม คือ เริ่มพันที่หัวเส้น เมื่อพันได้มากแล้วก็พันรวมหักหมวด
พันให้ติดกัน เป็นกันหอย ใช้ เข็มรูโตหรือลวดน้ำ 2) พันไขว้ เริ่มพันหัวเส้น หักหัวขมวดพันติดกัน
กับกันหอย ด้วยวิธีพันไขว้ วิธีพันไขว้

วิธีพันไขว้ ลำดับขั้นตอนการพันไขว้

1. เริ่มพันหัวเส้น
2. หักหัวขมวดพันติดกัน
3. พันขมวดให้ติดกันเป็นกันหอยด้วยวิธีพันไขว้ เมื่อขดเป็นวงกลมโตตามต้องการแล้วก็ทำ
ห่วงสำหรับแขวนเพื่อสะดวกต่อการเก็บ

วิธีพันลูกแก้ว ลำดับขั้นตอนการพันลูกแก้ว

ขั้นตอนที่ 1 เริ่มพันหัว

ขั้นตอนที่ 2 พันแล้วงอพับ

ขั้นตอนที่ 3 พันรวบเข้าด้วยกัน

ขั้นตอนที่ 4 เริ่มขมวดพันลูกแก้ว

ขั้นตอนที่ 5 ขมวดเป็นรูปวงกลมเป็นที่รองของภาชนะ

สมนึก สะอาดใจ (2565) วิธีการสาน วิธีการสาน คือ ใช้หลักการโดยนำหญ้าแฝก ผักตบชวา มาไขว้สลับกันไปมา อาจจะใช้หุ่หรือไม้ใช้ หุ่ก็ได้ การสานของไทยนั้นมีรูปแบบต่างกัน ไปมากมาย ทั้งที่แตกต่างด้วยลักษณะของแบบลาย และวัสดุที่ใช้ในการสาน ในด้านลวดลายที่สานนั้น ส่วนมากจะสานลายใดก็ขึ้นอยู่กับความ เหมาะสม เช่น อาจจะใช้ลายธรรมดา เพื่อให้เกิดความ แข็งแรงทนทานและความสะดวกในการ สาน การสานแบบต่าง ๆ เท่าที่ปรากฏอยู่ล้วนเกิดขึ้นจากการ สานด้วยลายที่ต่างกันไป แต่โดย หลักใหญ่ๆและจะเห็นว่า การสานลวดลายทั้งหลายนั้นจะต้องให้การ ขัดกันเพื่อให้วัสดุที่สานนั้นยึด ตัวขัดกันคงรูปอยู่ได้เป็นหลัก ซึ่งมีรูปทรงต่าง ๆ หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็น ลายขัดธรรมดาหรือลายสอง ลายสามหรือลายอื่น ๆ ก็ตาม

การสานโดยทั่วไปแล้วอาจจำแนกออกเป็นลักษณะใหญ่ๆได้ดังนี้

1. การสานด้วยวิธีการสอดขัดกัน
2. การสานด้วยการสอดขัดกันด้วยเส้นทแยง
3. การสานด้วยวิธีขัดเป็นวง
4. การสานด้วยวิธีการสอดขัดกัน ลายขัดหรือการสอดขัดกันนี้เป็นลายพื้นฐานของการ สาน ลายขัดกันนี้เป็นวิวัฒนาการ จากการสานขัดกันระหว่างเส้นแนวตั้งและเส้นแนวนอนอย่างละเส้น มาเป็นการใช้เส้นวัสดุหลายๆ เส้นขัดสลับกันทำให้เกิดลายใหม่ๆขึ้น หรืออาจจะสอดทแยงเข้าไป ระหว่างเส้นตั้งและเส้นนอนก็ได้ จะได้รายใหม่ขึ้นเช่นกันหรือจะให้ลายขัดกันในลักษณะแนวทแยง มี ช่องว่างเป็นรูปข้าวหลาม ตัดก็ได้ หรือจะเพิ่มเสริมด้วยการยกและขมสลับกันไป เช่น พวงลายสอง และลายสาม ซึ่งจะ ทำให้ได้ลายขัดที่ละเอียดยิ่งขึ้น เช่น กระเปาะตะกร้าหัว

การสานด้วยการสอดขัดกันด้วยเส้นทแยง ลายทแยงนี้ลักษณะการสานคล้ายการถัก ส่วนมากจะใช้วัสดุเส้นแบนบาง ๆ เพราะการ สานลายชนิดนี้ต้องการแผ่นที่บ สามารถต่อเชื่อมกันโค้ง หัวไปตามความโค้งของภาชนะที่ต้องการ ได้ ลายชนิดนี้บางทีก็สานเป็นแผ่นแล้วนำไปประกอบกับ โครงสร้างอื่นตามรูปทรงที่ต้องการ นอกจากนี้ลายทแยง เป็นลายที่เก็บริมได้เรียบร้อยสวยงาม

การสานด้วยวิธีขดเป็นวง ลายสานแบบขดนี้ส่วนมากจะใช้สานภาชนะ ซึ่งเป็นการสร้างรูปทรงขึ้นด้วยการขดตัว ของวัสดุซ้อนกันเป็นชั้น ๆ แล้วใช้ตัวกลางเชื่อมถักเข้าด้วยกันด้วยการเย็บหรือถัก แต่โดยทั่วไปแล้ว การเริ่มต้นจะเริ่มจากการขดออกมาจากวงใน ในลักษณะก้นหอยเสมอ ลายสานแบบนี้จะรับน้ำหนักและแรงดันได้ดี เพราะโครงสร้างทุกส่วนจะรับน้ำหนักเฉลี่ยได้ทั่วถึงกัน เช่น ตะกร้าหิ้ว กระเป่าถือ หรือเส้นบาง ๆ นำมาเย็บติดกันเป็นชั้นๆ เช่น การทำหมวก ทำกระเป๋า

วิธีการตีเกลียว การตีเกลียวคือการนำหญ้ามาตีเกลียว เพื่อใช้ถักสิ่งของต่างๆ เช่น เก้าอี้ หรือการตี เกลียวด้วยมือใช้งานถัก ทอ เช่น ทำแผ่นวางของร้อนหรือวางจาน ตีเกลียวติดกระดุม พับเกลียว ตีตุหุกระเป๋า

วิธีการทอ การทอใช้หลักการทอแบบทอเสื่อ โดยมีเส้นยืนเป็นวัสดุอื่นๆ เช่น ด้าย ฝ้าย เชือก ไน ล่อน และใช้หญ้าแฝกเป็นเส้นพุ่ง เส้นหญ้าแฝกบิดเป็นเกลียวเล็ก

หลักการออกแบบเฟอร์นิเจอร์

ในการออกแบบเฟอร์นิเจอร์มีแนวทางการออกแบบอยู่ 2 แนวทาง คือ - การออกแบบโดยสนองตอบบุคคลเพียงคนเดียว หรือกลุ่มเล็กๆเพียงกลุ่มเดียว มุ่งการใช้ งานเฉพาะอาคารหรือสถานที่นั้น ๆ จะออกแบบให้กับผู้จ้างเฉพาะราย โดยออกแบบให้ตรงกับ ความต้องการ ของผู้ว่าจ้าง การผลิตก็เพียงแค่ควบคุมให้ผู้ผลิตผลิตให้ได้ตรงตามความต้องการที่ นักออกแบบต้องการ - การออกแบบเฟอร์นิเจอร์เพื่อตอบสนองคนกลุ่มใหญ่ มีขอบเขตกว้างขวางดังนั้นจึงต้อง ศึกษากลุ่มผู้ใช้ต้นทุนการผลิต การตลาด เศรษฐกิจ สังคม จิตวิทยา วิทยาศาสตร์วัสดุกระบวนการผลิตฯ นำมาวิเคราะห์สรุป เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการออกแบบ เน้นกระบวนการผลิตในระบบ อุตสาหกรรมในการออกแบบเฟอร์นิเจอร์จะต้องมีการออกแบบที่สัมพันธ์กับการออกแบบ เฟอร์นิเจอร์เพื่อสะดวกต่อการใช้งาน ใช้วัสดุที่เหมาะสม โครงสร้างแข็งแรงทนทาน ใช้เทคนิคการผลิตที่สอดคล้องกับผู้ใช้มีราคาและคุณภาพที่สมดุล เพื่อให้เกิดประโยชน์ใช้สอยได้ครบถ้วนและ ลดต้นทุนการผลิตให้ได้มากที่สุด นอกจากนี้ต้องมีรูปร่างและสีสันทันที่เข้ากันได้ มีจุดประสงค์เพื่อจูง ใจผู้ซื้อและส่งเสริมการขาย

ขั้นการเตรียมวัสดุใบหญ้าแฝก ใบผักตบชวา

ประเสริฐ ประกฤติพงศ์ และสมนึก สะอาดใจ (2565) มีขั้นการเตรียมวัสดุดังนี้

1. การคัดเลือกชนิดและสายพันธุ์ หญ้าแฝกในประเทศไทยมีอยู่ 2 ชนิด คือ หญ้าแฝกหอม และหญ้าแฝกดอน กรมพัฒนา ที่ดินได้รวบรวมไว้ทั่วประเทศคัดเลือกได้ 27 สายพันธุ์ แต่มีหญ้าแฝกที่เหมาะสมสำหรับการขยายพันธุ์และการอนุรักษ์ดินและน้ำจำนวน 10 สายพันธุ์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ก. หญ้าแฝกหอม (*Vetiveria Zizanioides* Nash) เป็นหญ้าแฝกที่สามารถรับตัวเข้ากับธรรมชาติและสภาพแวดล้อมได้ดี เจริญเติบโตได้ค่อนข้างรวดเร็ว จะให้ช่อดอกหลายช่อและเกิดการผสมข้ามต้นทุกปี หญ้าแฝกหอมมีความยาว 40 – 90 ซม. กว้าง 0.6 – 0.9 ซม. ท้องใบออกสีขาวซีดกว่าด้านหลังใบเวลาตากแห้งจะมีสีเขียว นวล เหมาะสำหรับมาทำผลิตภัณฑ์มาก แฝกหอมมี 4 สายพันธุ์ คือ ศรีลังกา กำแพงเพชร 2 สุราษฎร์ธานี และ สงขลา 3

ข. หญ้าแฝกดอน (*Vetiveria Nemorialis* A. Camus) หญ้าแฝกดอนหรือที่เรียกว่าแฝกหรือแฝกพื้นบ้านนั้น มีการกระจายพันธุ์ในวงศ์แคบๆตาม ธรรมชาติเฉพาะบริเวณแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ยอดกอตรงปลายจะแผ่โค้งคล้ายกอดตะไคร้ ไม่ตั้งมากเหมือนหญ้าแฝกหอม ในบางพื้นที่พบว่าขึ้นอยู่หนาแน่น ในลักษณะเป็นพืชรากค้ำค้ำ ดินเป็นบริเวณกว้าง หญ้าแฝกดอนมีใบยาว 35-60 เซนติเมตร กว้าง 0.4-0.6 เซนติเมตร ใบมีสีเขียวซีด หลังใบพับสามเหลี่ยมของใบมีหนาม เนื้อใบหยาบคายมีไขเคลือบน้อย ทำให้ดูร่วน ไม่เคลือบมัน ท้องใบมีสีเขียวซีดกับด้านหลังใบ แต่จะมีสีเขียวกว่า แผ่นใบเมื่อส่องแสงแดดไม่เห็นรอย เส้นในเนื้อใบ เส้นกลางใบสังเกตเห็นชัดชัดเจน มีลักษณะแข็งเป็นแกนทางด้านหลัง จึงไม่เหมาะ สำหรับมาทำผลิตภัณฑ์ แฝกดอนมี 6 สายพันธุ์ คือ พันธุ์นครสวรรค์ เลย ประจวบคีรีขันธ์ กำแพงเพชร ราชบุรี ร้อยเอ็ด จากคุณสมบัติของหญ้าแฝกทั้ง 2 ชนิด และ 10 สายพันธุ์ดังกล่าวข้างต้นหญ้าแฝกที่ เหมาะสมนำมาผลิตผลิตภัณฑ์คือ หญ้าแฝกหอม ซึ่งหญ้าแฝกหอมที่นำมาทำผลิตภัณฑ์มีหลายสาย พันธุ์ แต่ที่นิยมใช้อยู่ปัจจุบันมี 3 สายพันธุ์ ซึ่งมีความเหนียว ใบใหญ่ยาว เหมาะสมสำหรับทำ ผลิตภัณฑ์คือ 1) พันธุ์สุราษฎร์ธานี มีคุณสมบัติ เหนียว ใบหญ้า และยาว 70-100 เซนติเมตร 2) พันธุ์ศรีลังกา หรือ อินเดียน มีคุณสมบัติเหนียว เล็กกว่าพันธุ์สุราษฎร์ธานี ความยาว ไล่เลี่ย กัน 3) พันธุ์สงขลา ใบใหญ่ ยาว แต่เพราะกว่า พันธุ์สุราษฎร์ธานีและศรีลังกา

2. การตัดหญ้าแฝก หญ้าแฝกแต่ละพันธุ์ การเจริญเติบโตไม่เท่ากัน แต่พอประมาณอายุที่จะนำมาใช้งานได้ คือ แฝกที่ปลูกใหม่หากได้มีการบำรุงดี อายุประมาณ 5 – 6 เดือนก็ตัดมาใช้งานได้ หลังจากนั้นก็จะตัดได้ทุกเดือน แฝกอ่อนจะใช้งานได้ดี หากแฝกเริ่มมีดอกจะแข็งหักงอไม่เหมาะสมสำหรับทำ ผลิตภัณฑ์ เมื่อเราเลือกแฝกในแปลงได้เหมาะสมสำหรับการใช้งานแล้ว ก็ลงมือจากหญ้าแฝก การตัดต้องตัดทั้งร่องคือตัดหมดเลย ตัดเป็นบางส่วนไม่ได้เพราะเป็นหญ้าแฝกจะแตกใบ ใหม่ไม่พร้อมกัน ทำให้ใบอ่อนแก่ไม่เท่ากัน วิธีตัดใช้เกี่ยวเกี่ยวเหมือนเกี่ยวข้าวจะสะดวก เมื่อตัด ได้ให้วางให้เรียบร้อย หญ้าหักตอนสดเมื่อแห้งเส้นก็จะขาด

3. การตากหญ้าแฝก วันแรกควรนำแฝกมากระจายเรียงให้เป็นแนว พอแฝกเริ่มเหี่ยว ก็ คัดส่วนที่ใช้การไม่ได้ออกไป เอาส่วนที่ใช้ได้มามัดปลายเป็นกำๆ เพื่อให้สะดวกในการขนย้ายและเก็บ เมื่อคัดเสร็จก็นำมาตาก โดยแผ่ด้านโคนของแฝกออกให้บาง เป็นรูปพัด และวางเรียงกันให้เป็น ระเบียบจะดูเรียบไม่ยุ่งเหยิง ทำให้แฝกแห้งเร็ว ตากประมาณ 3 – 5 วัน หากฝนไม่ตกก็ไม่ต้องเก็บ ระหว่างตากเมื่อแห้ง แล้วก็นำไปใช้งานได้

4. การเตรียมเส้นหญ้าแฝกสำหรับทำผลิตภัณฑ์ นำหญ้าแฝกที่แห้งแล้วมาเตรียมเส้นให้ เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ที่จะทำโดยการแยกเส้น เส้นและยาว ความอ่อนและแข็งออกตามความ เหมาะสมที่จะใช้แล้วแต่ชนิดของผลิตภัณฑ์ ซึ่งมี หลายวิธี เช่น 1.4.1 ใช้ใบหญ้าแฝกตากแห้งมาทำ ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมโดยไม่จำเป็นต้องผ่าน กระบวนการอื่น แต่ผู้สานควรจะต้องระวัง และดูลักษณะ ทิศทางของหนามเล็ก ๆ ที่ปลายใบ ตัด

ประเภทผลิตภัณฑ์จากหญ้าแฝก ผักตบชวา ที่มีอยู่แบบเดิมในชุมชนท้องถิ่น

ธีระชัย สุขสด (2544) ผลิตภัณฑ์จากหญ้าแฝกที่ผลิต จะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันสามารถ แบ่งได้ประเภทดังนี้ 1.ประเภทผลิตภัณฑ์ที่ใช้เป็นเครื่องประดับ ได้แก่ หมวก กีบติดผม ยางรัดผม สวยงาม ที่คาดผม เข็มขัด รองเท้า กระเป๋าถือสตรี 2.ประเภทผลิตภัณฑ์ที่ใช้สอยทั่วไป ได้แก่ ตะกร้า กระเป๋าสตรี กระเป๋าเดินทาง แผ่นรองจาน ที่รองแก้ว ผ้าปูโต๊ะยกดอก แฟ้มใส่เอกสาร ผ้า màn กระเป๋าใส่โน้ตบุ๊ก ฯลฯ

กองอุตสาหกรรมในครอบครัว กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (2525) ได้ส่งเสริมให้ชาวบ้านทำ กระเป๋าจากหญ้าแฝกและผลิตภัณฑ์อื่น ๆ เป็นการทำให้มีรายได้เสริมตั้งแต่ พ.ศ. 2535

สุดาวดี นามดี (2538) อ่างอิงในฉลองชัย แบบประเสริฐ (2564) ศึกษาการใช้ประโยชน์ จากใบและรากของหญ้าแฝกสำหรับทำงานศิลปหัตถกรรม พบว่า สายพันธุ์ของหญ้าแฝกที่เหมาะสม จะนำมาทำงานหัตถกรรมมี 2 สายพันธุ์คือ สายพันธุ์สุราษฎร์ธานี และสายพันธุ์สงขลา 3 ลักษณะใบของ ทั้ง 2 สายพันธุ์นี้สามารถนำมาประดิษฐ์เป็นงานหัตถกรรมตามที่ออกแบบไว้ได้อย่างเหมาะสม โดยได้ ออกแบบและรวบรวมงานหัตถกรรมจากหญ้าแฝกไว้เป็น 4 กลุ่ม ดังนี้ 1) ผลิตภัณฑ์ตะกร้าและ ภาชนะ 5 แบบ 2) ผลิตภัณฑ์เครื่องตกแต่งบ้าน 8 แบบ 3) ผลิตภัณฑ์เครื่องประดับกาย 7 แบบ 4) ผลิตภัณฑ์อื่น 3 แบบ ทั้งนี้ได้เขียนเป็นคู่มือแนะนำการประดิษฐ์ไว้ตามลำดับขั้นตอน เพื่อให้สามารถ ทำตามได้ อันจะเป็นการช่วยเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวเกษตรกร ทั้งยังเป็นการช่วยสนับสนุนการ ผลิตให้ปลูกหญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำเพิ่มขึ้นอีกทางหนึ่งด้วย

ธีระชัย สุขสด (2544) ลักษณะการผลิตในแต่ละพื้นที่จะคล้ายคลึงกันมีการทำการผลิตซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. มีอาชีพหลักทำนา ทำสวนยาง ทำการผลิตภัณฑ์จากหญ้าแฝกเมื่อมีเวลาว่าง
2. ทำการผลิตภัณฑ์จากหญ้าแฝกเป็นอาชีพหลักตลอดทั้งปีเพื่อเป็นการค้า เช่น โครงการพัฒนาตอยตุง
3. ทำการผลิตภัณฑ์จากหญ้าแฝกเป็นอาชีพเสริม เมื่อมีเวลาว่างตามคำสั่งซื้อของพ่อค้าเป็นประจำ เช่น จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดนราธิวาส
4. ทำการผลิตภัณฑ์จากหญ้าแฝกบ้างเป็นบางครั้งตามคำสั่งซื้อหรือนำไปขายในงานต่าง ๆ เช่น จังหวัดพิจิตร หมู่ 4 บ้านทุ่งโพธิ์ ต.ทุ่งเมือง อ.ตะพานหิน จ.พิจิตร และหมู่ 5 บ้านสันป่าม่วง ต.บ้านต๋อม อ.เมือง จ.พะเยา และจังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดนราธิวาส
5. เรียนรู้การผลิตและกรรมวิธีการผลิตรูปแบบต่าง ๆ จากวิทยากร กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
6. การผลิตยังไม่มีกรรวมกลุ่ม ต่างคนต่างผลิต แต่จะมีประธานกลุ่มเกษตรกรเป็นผู้ประสานงานหรือคนกลางติดต่อรับการสั่งซื้อ

อัจฉิมา ศุภจริยาวัตร สิทธิ จิตติขานนท์ (2562) รูปแบบการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนในจังหวัดสระแก้วเพื่อการส่งออก ชลบุรี โครงการจัดตั้งคณะพาณิชย์ศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

โครงการจัดตั้งคณะพาณิชย์ศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562 งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและศักยภาพผู้ผลิตสินค้าชุมชนในจังหวัด สระแก้ว อีกทั้งการศึกษาถึงกระบวนการพัฒนาสินค้าชุมชนเพื่อทำการขยายโอกาสทางการขายและการตลาด ผู้วิจัยพบว่าสินค้าผ้าไหมทอมือเป็นสินค้าที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจภายในจังหวัดสระแก้วเป็นอย่างยิ่ง ดังจะเห็นได้จากจำนวนกลุ่มผู้ประกอบการสินค้าชุมชนมีการรวมตัวกันเพื่อผลิตผ้าไหมทอมือ จำนวนมาก อีกทั้งในหลายกลุ่มการรวมตัวกันอย่างเข้มแข็งยังสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าและ ชื่อเสียงให้กับทางจังหวัดได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาแล้วพบว่ากลุ่มผ้าไหมทอมือขนาดเล็ก รวมถึงขนาดกลางภายในจังหวัดยังขาดการดูแลช่วยเหลือในการพัฒนารูปลักษณ์สินค้าและวิธีการทางการตลาดในรูปแบบต่าง ๆ อีกเป็นจำนวนมากจากเหตุผลทั้งหมดนี้ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการคัดเลือก กลุ่มผ้าไหมทอมือบ้านสุขสำราญเป็นกรณีศึกษา เพื่อบูรณาการองค์ความรู้และพัฒนารูปแบบวิธีการให้ การสนับสนุนสินค้าชุมชนเพื่อใช้เป็นกระบวนการที่มีประสิทธิภาพในชุมชนอื่นต่อไป

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา (2552) ปัญหาของสินค้า OTOP โดยหลักการแล้วเกิดจากความไม่ทำแบบจริงจังในการพัฒนาของคนในกลุ่ม OTOP เอง และสินค้า หรือ บริการที่มีความเป็นนวัตกรรมมีจำนวนน้อย ส่วนใหญ่มักจะเกิดจากการลอกเลียนแบบหรือทำ ตามกันทั้งจังหวัดในหลาย ชุมชน ตามกระแสความนิยมนอกจากนั้น ปัญหาที่สำคัญในการพัฒนาเพื่อ เพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถใน การแข่งขันเพื่อการส่งออก คือ ปัญหาด้านการผลิต ปัญหาด้าน บรรจุภัณฑ์ปัญหาด้านการตลาด

ศศิเพ็ญ พวงสายใจ (2551) ; สำนักวิจัยและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ และสำนักงานจังหวัดอุตรดิตถ์ (2548) ; พวงเกสร วงศ์อนุพรกุล (2552) ผลวิจัยพบว่า สินค้า OTOP ไม่มีการพัฒนารูปแบบของบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ไม่ได้รับรองมาตรฐาน และช่องทางการจำหน่ายที่ยัง ไม่ได้รับการพัฒนา

ทะนงศักดิ์ วันชัย และกุหรั่ง สุปินราช (2551) ; สุวรรณ สุวรรณบัตร (2547) ; ชวพงษ์ น้อยสุข (2549) พบว่า 1) สมุนไพรที่มีใช้อาหารปัญหาด้านการผลิตคุณภาพวัตถุดิบไม่คงที่ 2) เครื่องมือ เครื่องจักรมีราคาแพง 3) ปัญหาด้านการตลาด การโฆษณาผ่านสื่อต่าง ๆ มีต้นทุนสูงคุณภาพสินค้าต่ำ 4) ขาดความรู้ด้านการตลาด ช่องทางการจัดจำหน่ายมีจำกัด และ 5) ปัญหาขาดการสนับสนุนจาก ภาครัฐ

หลักการพื้นฐาน 3 ประการในการพัฒนาผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ มีดังนี้

1. ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่สากล (Local Yet Global) ผลิตภัณฑ์ต้องมีคุณภาพ ได้มาตรฐานมี การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับวัฒนธรรมและมีจุดเด่นเฉพาะเป็นที่ยอมรับของตลาด ภายในประเทศ และตลาดโลก

2. พึ่งตนเองและคิดอย่างสร้างสรรค์ (Self-Reliance-Creativity) ต้องมีการระดม ความคิด ในการคิดค้นและพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ได้สิ่งที่ดีที่สุดเท่าที่จะช่วยกันทำได้โดยคำนึงถึงการ รื้อฟื้น วัฒนธรรม ประเพณีในแต่ละท้องถิ่นให้สอดคล้องเหมาะสมไม่ซ้ำแบบกันและเป็นเอกลักษณ์ เฉพาะของ หมู่บ้านหรือตำบล

3. การสร้างทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development) การสร้างบุคคลที่มีความ คิดกว้างไกลมีความรู้ ความสามารถให้เกิดขึ้นในสังคม มีการวางแผนการตลาด มุ่งเน้นการผลิต และ บริการโดยคำนึงถึงผู้บริโภคเป็นหลัก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ปาณเดชา ทองเลิศ (2563) การวิเคราะห์ศักยภาพผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจ สรุปรตามวัตถุประสงค์ คือ การวิเคราะห์ศักยภาพของผลิตภัณฑ์ชุมชนที่มีความเหมาะสม โดย คณะวิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ด้านคือ 1). ด้านศักยภาพ 2) ด้านปัญหาและอุปสรรค ในภาพรวมของ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ตามหลักการการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และภายนอก (SWOT Analysis) 1) ศักยภาพทางการแปรรูปผลิตภัณฑ์ ภายในท้องถิ่นรวมถึงองค์ความรู้หรือต้นทุนทาง วัฒนธรรมในการแปรรูปจากภูมิปัญญาหรือวัฒนธรรมดั้งเดิม ศักยภาพด้านการผลิต การแปรรูปวัตถุดิบก็ ล้วนมีความสำคัญในการประเมินคุณสมบัติของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน 2) ด้านปัญหาและอุปสรรค ถือเป็นปัจจัยทั้งภายนอกและภายในที่ส่งผลกระทบต่อ การผลิตสินค้าชุมชน โดยปัญหาของชุมชนส่วนใหญ่ เกิดขึ้นจากการขาดความร่วมมือกันภายในชุมชน การขาด องค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีที่สูงขึ้นที่จำเป็นและการขาดความเข้าใจถึงความสำคัญของธุรกิจ ตนเองต่อ ภาคสังคมภายในชุมชน ด้านอุปสรรคนั้นแนวคิดนี้เน้นอุปสรรคที่เกิดจากสภาวะแวดล้อม ภายนอก เช่น ปัญหาการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด 19 ที่ทำให้ตลาดทั้งภายในประเทศและตลาด ต่างประเทศ ชะลอตัวลงอย่างมาก ปัญหาด้านการความพร้อมของกำลังแรงงานที่ส่งผลต่อการผลิตสินค้า ชุมชน เป็นต้น

อัจฉรา มลิวงศ์, ขจรศักดิ์ วงศ์วิราช (2554) ได้ศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรสู่ มาตรฐาน ผลิตภัณฑ์ชุมชนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน นวดแผนไทยบ้านแม่ทะ อำเภอแม่ทะ จังหวัด ลำปาง เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อ ศึกษาศักยภาพของ กลุ่มในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพื่อศึกษาแนวทางและ พัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม วิสาหกิจชุมชนนวดแผน ไทยบ้านแม่ทะ สู่กระบวนการรับรองตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ผลการวิจัย จากการวิเคราะห์ศักยภาพ 20 ของกลุ่มในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ พบว่า สมาชิกกลุ่ม วิสาหกิจชุมชนนวดแผนไทยบ้านแม่ทะ มีความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินงาน มีความเสียสละเพื่อ ประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการ พัฒนาผลิตภัณฑ์ ภายใต้การสร้างการเรียนรู้แนว ทางการนำผลิตภัณฑ์ชุมชนเข้าสู่การรับรองมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์ชุมชน ส่วนแนวทางในการพัฒนา ผลิตภัณฑ์พบว่าต้องให้สมาชิกกลุ่มมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกระบวนการในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพื่อเข้าสู่การรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยได้รับคำแนะนำจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดลำปาง และให้เป็นหน่วยงาน สนับสนุนส่งเสริม ผลักดันและสร้างองค์

ความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ดังนั้น แนวทางในการพัฒนา ผลิตภัณฑ์ฯ คือ การสร้างองค์ความรู้ ให้แก่สมาชิกและให้สมาชิกในกลุ่มเลือกผลิตภัณฑ์ที่มีความ เหมาะสมที่สุดเพื่อพัฒนาไปสู่มาตรฐาน ผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยมีสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดลำปางเป็นหน่วยหนุนเสริม

คอร์ตเลอร์ (Kotler, 2008) ได้กล่าวถึงแนวคิด หลักทางด้านการตลาดในประเด็น เกี่ยวกับแนวคิดผลิตภัณฑ์ (The Product Concept) ว่า ผู้บริโภคจะให้ความสำคัญกับคุณภาพ มากกว่าราคาและในขณะเดียวกันผู้ผลิตเองก็เน้นไปที่การปรับปรุงพัฒนา ผลิตภัณฑ์อยู่เสมอ การ พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ (New Product Development) ได้มีนักการตลาดให้ความหมายที่ แตกต่างกันไปเช่น (Armstrong & Kotler, 2007) ให้ความหมายคำว่า ผลิตภัณฑ์ใหม่ คือ สินค้าหรือบริการ หรือ ความคิดที่ได้ปรับปรุงจากผลิตภัณฑ์เดิมให้มีคุณสมบัติที่ดีขึ้น ทั้งนี้ตามแนวคิดดังกล่าว กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ สามารถแบ่งออกเป็น 8 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การสร้างแนวความคิดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ใหม่ (Idea Generation) เป็นการค้นหา ความคิดต่าง ๆ ที่เป็นไปได้และเห็นช่องทางที่จะขายผลิตภัณฑ์นั้น การคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่นั้นแบ่ง ออกเป็น 2 แหล่งด้วยกัน คือ

1. แหล่งภายในองค์กร ได้แก่ พนักงาน ถือเป็นบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดกับผู้บริโภค และทราบ ถึงความต้องการของผู้บริโภคมากที่สุด ฝ่ายวิจัยและพัฒนา เป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับการพัฒนา เทคโนโลยีใหม่ ๆ ผู้บริหารระดับสูง เป็นบุคคลที่ทราบถึงจุดอ่อน จุดแข็งของบริษัท เป็นผู้กำหนดทิศทาง การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่

2. แหล่งภายนอกองค์กร ได้แก่ ลูกค้า ถือเป็นแหล่งข้อมูลที่มีความสำคัญมาก เนื่องจาก ผลิตภัณฑ์ที่บริษัทจะเสนอขายนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องตอบสนองความต้องการของลูกค้าเป็นหลัก สมาชิกในช่องทางจำหน่าย เป็นอีกแหล่งข้อมูลหนึ่งที่ทราบถึงความต้องการของลูกค้า เช่น พ่อค้า ส่ง ตัวแทนจำหน่าย หรือพ่อค้าปลีก เป็นต้น คู่แข่งขัน การเคลื่อนไหวในการแข่งขันรวมถึงกลยุทธ์ของ คู่แข่งก็เป็นอีกแหล่งข้อมูลหนึ่งที่ช่วยในการคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่

ขั้นที่ 2 การประเมินและคัดเลือกแนวความคิด (Idea Screening) หลังจากได้ แนวความคิดเกี่ยวกับ ผลิตภัณฑ์ใหม่แล้ว ก็จะต้องมีการนำแนวความคิดเหล่านั้น มาทำการประเมิน ถึงความ เป็นไปได้ และคัดเลือกแนวความคิดที่ดีและเหมาะสมที่สุด มาทำการพัฒนาและทดสอบ แนวความคิดต่อไป

ขั้นที่ 3 การพัฒนาและทดสอบแนวความคิด (Concept Development and Testing) เมื่อได้ แนวความคิดที่ดีและเหมาะสมที่สุดจากขั้นตอนที่สองแล้ว ต่อไปก็เป็นการนำความคิดที่ผ่านการคัดเลือกแล้ว มาพัฒนาให้มีความชัดเจนมากขึ้น และนำไปทดสอบกับกลุ่มผู้บริโภคเป้าหมาย เพื่อ วัดความรู้สึก และการยอมรับในผลิตภัณฑ์ใหม่

ขั้นที่ 4 การพัฒนากลยุทธ์การตลาด (Marketing Strategy Development) เป็นการ พัฒนา เครื่องมือทางการตลาด เพื่อใช้ในการแนะนำผลิตภัณฑ์ใหม่ เข้าสู่ตลาด ให้สามารถตอบสนอง ความต้องการของตลาด

ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ทางธุรกิจ เป็นการตรวจสอบยอดขาย ต้นทุน และกำไร จากการ วางแผนโครงการสำหรับผลิตภัณฑ์ใหม่ เพื่อค้นหาปัจจัยที่สามารถสร้างความพึงพอใจให้ตรงตาม วัตถุประสงค์ของบริษัท ซึ่งเป็นการประมาณความต้องการของตลาดหรือยอดขาย ประมาณการ ต้นทุน หรือกำไรที่จะเกิดขึ้นจากแนวความคิดผลิตภัณฑ์ใหม่ว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ หรือไม่หาก ผลลัพธ์ที่ได้เป็นที่น่าพึงพอใจ ผู้บริหารจะนำผลิตภัณฑ์นั้นเข้าสู่ขั้นตอนการพัฒนา ผลิตภัณฑ์ใหม่

ขั้นที่ 6 การพัฒนาผลิตภัณฑ์(Product Development) เป็นการนำแนวความคิด ผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ผ่านการวิเคราะห์ทางธุรกิจมาวิจัยและพัฒนา โดยการสร้างสินค้าขึ้นมาจำลองแบบทุ กอย่าง เหมือนของจริง ในขั้นนี้จะใช้เงินลงทุนมากและจะต้องตอบคำถามเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ว่า สามารถเปลี่ยนแปลง

ขั้นที่ 7 การทดสอบตลาด (Market Testing) เป็นการนำผลิตภัณฑ์ใหม่ที่พัฒนาแล้ว ไป ทดสอบกับตลาดเป้าหมาย โดยสินค้าที่นำไปทดสอบต้องมีตราสินค้า มีการบรรจุหีบห่อ และดำเนิน กิจกรรมทางการตลาดสำหรับสินค้านี้ด้วยวัตถุประสงค์ในการทดสอบตลาดคือ เพื่อศึกษาว่า ผู้บริโภคและช่องทางจำหน่ายมีปฏิกิริยาต่อการใช้สินค้าอย่างไร เป็นการหาข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข ตลอดจนทำให้ทราบถึงขนาดของตลาดว่า ถ้าสินค้าเป็นที่ยอมรับในกลุ่มผู้บริโภค ที่ทดสอบแล้วขนาดของตลาดจะมากน้อยเพียงใด

ขั้นที่ 8 การดำเนินธุรกิจ (Commercialization) เป็นการตัดสินใจนำผลิตภัณฑ์ใหม่เข้าสู่ ตลาดจริงหลังจากทดสอบผลิตภัณฑ์ ซึ่งขั้นตอนนี้บริษัทจะใช้ต้นทุนมากที่สุด เพราะต้องผลิตสินค้า เต็มที่ และต้องตัดสินใจเกี่ยวกับจำนวนการผลิตที่เหมาะสม

การออกแบบบรรจุภัณฑ์ นั้นเริ่มตั้งแต่การออกแบบสัญลักษณ์หรือโลโก้ ซึ่งมีขั้นตอนให้ พิจารณา ดังนี้ 1) สามารถใช้เป็นตราประจำบริษัทหรือสินค้าได้ 2) ประกอบด้วยสีเดียวหรือหลายสีได้ 3) แสดงลักษณะด้วยตัวอักษรหรือรูปภาพ 4) สัมผัสเห็นด้วยตา และ 5) มีความสัมพันธ์กับการตลาด จากนั้น จะเป็นขั้นตอนของการออกแบบกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ซึ่งต้องคำนึงถึงประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ 1) มีรูปแบบที่สวยงามโดดเด่นสะดุดตาต่างจากคู่แข่ง 2) มีลักษณะเฉพาะของท้องถิ่นที่ แตกต่างจากสินค้าจากแหล่งอื่น 3) ดูมีคุณค่าและน่าทดลองใช้ 4) มีการนำเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เกี่ยวกับสินค้าที่ครบถ้วนและชัดเจน 5) มีเครื่องหมายมาตรฐานและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ระบุไว้บนฉลาก

จิวรรณ จันพลา และคณะ (2559) จากผลการวิจัยที่พบว่าการพัฒนาผลิตภัณฑ์กับการออกแบบผลิตภัณฑ์จะดำเนินการควบคู่กันไปเป็นการพยายามค้นหาสร้างสรรค์สิ่งใหม่ หาวิธีแก้ไขหรือคำตอบใหม่ๆ สำหรับปัญหาต่าง ๆ ที่ต้องอาศัยวิทยาการที่ก้าวหน้า กรรมวิธีการผลิต การเลือกใช้วัสดุและหลักในการออกแบบ เข้าใจการวิเคราะห์ปัญหา การคิดออกแบบสร้างสรรค์ และการแก้ไขปรับปรุง ผลิตภัณฑ์โดยมีหลักการในออกแบบผลิตภัณฑ์ดังนี้ 1) หน้าที่ของการนำไปใช้ (Function) 2) การประหยัด (Economy) 3) ความทนทาน (Durability) 4) วัสดุ (Material) 5) โครงสร้าง (Construction) 6) ความสวยงาม (Beauty) 7) ลักษณะเด่นพิเศษเฉพาะอย่าง (Personality) ซึ่งสอดคล้องกับสิริพิชญ์ วรณภาส (2551) ที่ได้ศึกษาถึงปัญหาของการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ชุมชนประเภทผ้าฝ้ายและผลิตภัณฑ์ผ้า ที่พบปัญหาสำคัญคือ 1) ปัญหาด้านวัตถุดิบ 2) ปัญหาด้านคุณภาพและมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ 3) ปัญหาการออกแบบและพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ 4) ปัญหาการบริหารจัดการและการตลาด 5) ปัญหาด้านการวิจัยและพัฒนา 6) ปัญหาองค์ความรู้และนวัตกรรม 7) ปัญหาการถ่ายทอดเทคโนโลยีการฝึกอบรม

รจนา จันทราสา, กนิษฐา เรืองวรรณศักดิ์ และ ภาณุ พัฒนปณิธิพงศ์. 2553 การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากใบหญ้าแฝก

การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากใบหญ้าแฝก มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาผลิตภัณฑ์รูปแบบเดิมของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากใบหญ้าแฝก 2) เพื่อออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝก ให้มีความสวยงามเหมาะสมกับความต้องการของตลาด 3) เพื่อประเมินความคิดเห็นที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝกที่ออกแบบและพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ ที่จะเป็นบทเรียนในการสร้างชุมชนเข้มแข็งต่อไป กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร 100 คน สอบถามให้ได้มาซึ่งซึ่งความต้องการของผู้บริโภค แล้วประเมินรูปแบบ โดย ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนจำนวน 3 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ จำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินความเหมาะสมของรูปแบบในการประยุกต์ เป็นผลิตภัณฑ์ จากนั้นสร้างต้นแบบแล้ว ประเมินผลวัดระดับความคิดเห็นของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์หัตถกรรม จากใบหญ้าแฝก ที่ได้จาก การออกแบบ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริโภคมีความคิดเห็นกับผลิตภัณฑ์ผู้บริโภคมีความต้องการ ใน รูปแบบเก้าอี้โยกมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝกมากที่สุด รองมาคือ ชุดกระเป๋าสตรี และฉากกั้นห้องตามลำดับ 2) ผลการวิเคราะห์การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์โดยผู้เชี่ยวชาญ การออกแบบ รูปแบบของเก้าอี้โยกที่ออกแบบและพัฒนานั้นมีความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย เหมาะสมกับวัสดุและกรรมวิธีการผลิต มีความสวยงามและลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ อยู่ในระดับ มากที่สุด 3) ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์ หัตถกรรมจากใบหญ้า แฝกมีความเหมาะสมของเก้าอี้โยกด้าน

ประโยชน์ใช้สอยทางกายภาพมีความเหมาะสม ถูกต้อง ตามสรีระของผู้ใช้ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ความสวยงามของ รูปทรงและรายละเอียด สามารถแสดงออกถึงความทันสมัย

จิตจำนง กิติกิริติ (2525, หน้า 54) ได้กล่าวไว้ว่าการพัฒนาชุมชนไม่ว่าจะเป็นการพัฒนา ด้วยการจัดกิจกรรมในด้านใดย่อมตั้งอยู่บนพื้นฐานการสนับสนุนให้ประชาชนพึ่งตนเองได้เป็นประการ สำคัญ หากสิ่งใดเกินกว่าความสามารถของประชาชน เช่น ทางด้านวิชาการและวัสดุจำเป็น รัฐบาล ย่อมเข้าให้การช่วยเหลือเพื่อโครงการ กิจกรรมของราษฎร บรรลุผลด้วยดี ทั้งนี้โดยวิธีการ ทำงานกับ ประชาชน (work with people) หมายถึงร่วมคิด ร่วมปรึกษา และร่วมกันทำงาน ไม่ใช่ทำให้ ประชาชน (work for people) แต่ฝ่ายเดียว อย่างไรก็ตาม การพัฒนาของกลุ่มอาชีพในตำบล นาชุมแสงยังคงประสบปัญหาที่สำคัญ ได้แก่ ขาดการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือการสร้างสินค้าใหม่ๆ ให้ ตรงกับความต้องการของ ลูกค้า การฝึกอบรมพัฒนาทักษะกลุ่มอาชีพมักดำเนินการในห้วงฤดู การเกษตร การ ประชาสัมพันธ์และการจัดจำหน่ายมักจำกัดอยู่ในกลุ่มโอท็อปภายในจังหวัด

สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2551) การพัฒนาอาชีพ หมายถึง การประกอบอาชีพ ที่มีการพัฒนาสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการของลูกค้าอยู่ตลอดเวลาโดยมีส่วนร่วมของ ท้องตลาด จะทำให้ได้ผลิตภัณฑ์ตรงตามต้องการของผู้ประกอบการ แสดงถึงความมั่นคงในอาชีพ การประกอบอาชีพที่มีการพัฒนาสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการของลูกค้าอยู่ตลอดเวลา โดยมีมีส่วนร่วมของท้องตลาด เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่ตรงตามความต้องการของผู้ประกอบการรับซื้อ และตรงตามที่ท้องตลาดต้องการ แสดงถึงความมั่นคงในอาชีพ ซึ่งต้องขึ้นอยู่กับศักยภาพของ ผู้ผลิต ดังนั้น การพัฒนาศักยภาพเป็นความจำเป็นและสำคัญมากในการพัฒนาอาชีพ หรือพัฒนาธุรกิจโดย การนำเอาความสามารถออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์เพื่อการประสบผลสำเร็จอย่างงดงาม

สุนนทิพย์ แสงไพโรจน์ (2544) การศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้บริโภคต่อ ผลิตภัณฑ์ หัตถกรรมเครื่องจักสานจากใบหญ้าแฝก เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาลักษณะ ทัวไปของกลุ่มผู้ประเมินผลิตภัณฑ์ 2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อรูปแบบการ ผลิต ประโยชน์ใช้ สอย และราคา โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ 3. เพื่อ ศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคในการใช้ใบหญ้าแฝก ไม้ไผ่ และผักตบชวา สำหรับการทำผลิตภัณฑ์ เครื่องจักสาน การศึกษาครั้งนี้มีผลิตภัณฑ์ต้นแบบ 4 ชนิด คือ ตะกร้าหิ้ว กระเจาดผลไม้ กรอบรูป และ ที่ใส่หนังสือ แต่ละชนิดผลิต 3 วิธี ได้แก่ วิธีพันไขว้ วิธีสาน และวิธีทอ รวมชิ้นงานทั้งหมดจำนวน 12 ชิ้น วัตถุดิบที่ใช้ได้แก่ ใบหญ้าแฝกหอมพันธุ์ศรีลังกา อายุการเก็บ 6 เดือน แบบที่ใช้ในการผลิต ดัดแปลงจากผลิตภัณฑ์จักสานเพื่อการส่งออก และในแต่ละแบบใช้ผู้ผลิตกลุ่มเดียวกันจากศูนย์

พัฒนาหญ้าแฝกในโครงการพัฒนาอ้อยอั้นเนื่องมาจากพระราชดำริ ผู้ประเมินแบบสอบถาม จำนวน 300 คน เป็นผู้ที่สนใจผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสาน ซึ่งเข้ามาใช้บริการใน ห้างสรรพสินค้า 2 แห่ง และที่ร้านจำหน่ายสินค้าปลายทาง (สวนจตุจักร) เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลวิเคราะห์โดย หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาความแตกต่าง โดยใช้ สถิติ t-test และ F-test เมื่อพบความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ Scheffe มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่า 1. กลุ่มผู้บริโภคส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 15-30 ปี การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีมี รายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาท อาชีพรับราชการและรัฐวิสาหกิจ

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจ พบว่า

2.1 เพศ และอายุ ไม่มีผลต่อความพึงพอใจผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสาน จากใบหญ้าแฝกในทุกรูปแบบ

2.2 อาชีพ มีผลต่อความพึงพอใจด้านประโยชน์ใช้สอยและราคา แตกต่างกันใน ทุกผลิตภัณฑ์

2.3 รายได้มีผลต่อความพึงพอใจด้านวิธีพันไขว้ วิธีสาน วิธีทอ ประโยชน์ใช้สอย และราคา แตกต่างกัน

2.4 ผลิตภัณฑ์ที่ผู้บริโภคมีความพึงพอใจในระดับสูงด้านรูปแบบ ได้แก่ ตะกร้า หวีวิธีพันไขว้ กระจาดผลไม้และกรอบรูปวิธีสาน ด้านประโยชน์ใช้สอย ผู้บริโภคมีความพึงพอใจในระดับสูง ได้แก่ ตะกร้าหวี กระจาดผลไม้ และที่ใส่ หนังสือ สำหรับด้านราคาผู้บริโภคมีความพึงพอใจในระดับสูง ได้แก่ กระจาด ผลไม้

สำนักงานจัดหางานจังหวัดเชียงใหม่ (2562) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลถึงความสำเร็จของการประกอบอาชีพเสริม ดังนี้

1. กล้าเสี่ยง อาชีพอิสระเป็นการประกอบธุรกิจส่วนตัวจึงต้องมีการลงทุนใน ขณะที่ถ้าเป็นลูกจ้างไม่ต้องลงทุนอะไร ซึ่งการลงทุนย่อมมีความเสี่ยง เพราะไม่รู้ว่าผลลัพธ์จะ ออกมาอย่างไร ดังนั้นก่อนที่จะตกลงใจประกอบอาชีพใดจึงต้องพิจารณาวิเคราะห์และไตร่ตรอง อย่างดีเสียก่อน

2. ความคิดสร้างสรรค์การประกอบอาชีพอิสระมิได้ยึดติดกับรูปแบบใด ๆ เนื่องจากผู้ประกอบอาชีพอิสระต้องเป็นนายของตนเอง ดังนั้น ในการปรับปรุงสินค้าหรือบริการ สามารถทำได้ อย่างมีอิสระเพื่อให้ได้มาซึ่งกำไรในการดำเนินธุรกิจ

3. ความเชื่อมั่นในตนเอง ผู้ประกอบอาชีพอิสระจะต้องมีความเชื่อมั่นในการดำเนินกิจการ ของตนเองให้อยู่รอด และ พินิจอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้

4. ความอดทนการดำเนินธุรกิจย่อมมีกำไรและขาดทุน โดยเฉพาะเมื่อเริ่มประกอบการอาจต้องประสบปัญหาและอุปสรรคบ้าง ซึ่งถือเป็นเรื่องธรรมดา ผู้ประกอบการจึงต้องพร้อมที่จะยอมรับข้อผิดพลาดและนำมาแก้ไขด้วยความอดทนไม่ท้อถอย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

เพื่อนำไปสู่การศึกษาและพัฒนากระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝกและใบผักตบชวา จะเริ่มต้นด้วย ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ คือเป็นการค้นหาการแปรรูปใบหญ้าแฝกและใบผักตบชวา ที่มีอยู่จริงโดยมีวิธีการ รวบรวมข้อมูลสรุปเป็นภาคเอกสาร สัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อชุมชนตำบลบางแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง ข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อทำการออกแบบผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝกและใบผักตบชวา อนึ่งดังที่กล่าวไว้ในความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาค้นคว้า การประเมินผลผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝกและใบผักตบชวา

ดังนั้นจะต้องใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ด้วยโดยผู้วิจัยได้ลำดับหัวข้อดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้วัดในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การพัฒนาผลิตภัณฑ์
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย
6. ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ประชาชนในเขตผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝกและใบผักตบชวา ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนตำบลบางแก้ว อ.เมือง จ.อ่างทอง เป็นผู้ผลิตที่มีประสบการณ์ทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี ผู้สนใจผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ และของตกแต่งบ้าน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการออกแบบประเมินผลที่ได้จากการออกแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรม ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนแหล่งผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝก ที่มีชื่อเสียงโดยเป็นกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการจับฉลาก โดยเขียนชื่อกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝกและใบผักตบชวา ทั้งหมด เพื่อทำการจับฉลากซึ่งให้ได้กลุ่มตัวอย่างจากนั้นจึงทำการสังเกตการณ์และทดลองปฏิบัติการกับกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตและอาชีพเสริมของประชาชนในชุมชนตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง เป็นวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางใน การประกอบเสริมรายได้ และการพัฒนาคุณภาพ

ชีวิตของประชาชนในชุมชน ตามความคิดเห็นของประชาชนในชุมชนตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง ซึ่งมีวิธีการดำเนินวิจัยดังนี้

1. แนวทางการวิจัย
2. พื้นที่และประชากรกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การทดสอบเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สรุป การเขียนรายงานฉบับสมบูรณ์

แนวทางการวิจัย

- 1) การศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษา ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอข้อมูลมาใช้ในการออกแบบแนวคิดและใช้อ้างอิงในการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ผล
- 2) การศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในชุมชนตำบลชุมชนตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง เพื่อมาทำการวิเคราะห์ผล

พื้นที่และประชากรกลุ่มตัวอย่าง

- 1) ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในชุมชนตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง จำนวน 252 คน
- 2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การศึกษา ได้แก่ ประชาชนในชุมชนตำบลชุมชนตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง จำนวน 153 คน ผู้วิจัยได้กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจากตารางสำเร็จรูปหรือ การใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) หรือจากสูตรต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดยที่ n = ขนาดหรือจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรที่ศึกษาทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง (ร้อยละ 5 หรือ 0.5)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แนวคิดทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างอาชีพเสริมและแนวทางในการประกอบอาชีพเสริมแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง มาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งจะใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนในชุมชนตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาและรายได้ต่อเดือนแหล่งที่มาของรายได้ ค่าใช้จ่าย ด้านต่าง ๆ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับภาระหนี้สินของกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย

2.1 ภาระหนี้สินในปัจจุบันจากการประกอบอาชีพในปัจจุบัน

2.2 การแก้ไขปัญหาด้านอาชีพในปัจจุบัน

2.3 ความคาดหวังและแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้านอาชีพในอนาคต ฯลฯ

3. ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการประกอบอาชีพเสริมรายได้ของประชาชนในชุมชนตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยในแต่ละด้านแต่ละคำถามมีคำตอบให้เลือกเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับโดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้ (ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช, 2554, หน้า 23-24)

กำหนดค่าคะแนน 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

กำหนดค่าคะแนน 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

กำหนดค่าคะแนน 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

กำหนดค่าคะแนน 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

กำหนดค่าคะแนน 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

4. การทดสอบเครื่องมือวิจัย

5. นำแบบสอบถามที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อนำไปปรับปรุงในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์

6. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try out) จำนวน 30 คน กับประชาชนในชุมชนตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย และนำแบบสอบถามไปทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วย วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha) เท่ากับ .8 ขึ้นไป และนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้

1. ติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนในตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลภาคสนาม
2. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม หลักการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้รับมา
3. ทำการประมวลผลของข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อหาค่าสถิติและวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ลงทะเบียนแล้ว มาทำการวิเคราะห์ประมวลผลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบแบบสอบถาม คัดแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ลงรหัสข้อมูล เพื่อดำเนินการวิจัย
2. ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สำหรับวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน

จากสูตร ค่าร้อยละ = ค่าจำนวนที่คำนวณ \times 100 / ค่าจำนวนทั้งหมด

3. ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ใช้ในการวัดความต้องการสร้างอาชีพเสริมของประชาชนในชุมชนตำบลด่านทับตะโก อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี

รวบรวมข้อมูลและนำมาแจกแจงความถี่ จะได้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้ $Range = (คะแนนสูงสุด - คะแนนต่ำสุด) / จำนวนระดับที่ต้องการ = (5-1) / 5 = 0.80$ คะแนนเฉลี่ย 4.21 - 5.00 เห็นด้วยมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.41 - 4.20 เห็นด้วยมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.61 - 3.40 เห็นด้วยปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.81 - 2.60 เห็นด้วยน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.80 เห็นด้วยน้อยที่สุด

4. เมื่อได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการแจกแบบสอบถามเรียบร้อยแล้วนำมาจัดเรียงแยกหมวดหมู่และออกรหัสกำกับเอกสาร เพื่อให้ง่ายต่อการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล จากนั้นจึงทำการบันทึกข้อมูลเข้าคอมพิวเตอร์และทำการประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปหาค่าสถิติต่าง ๆ ต่อไป

การเขียนรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

การเผยแพร่ผลงานวิจัย

บทที่ 4

สรุปผลวิจัย

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝก ผักตบชวา ที่ออกแบบและพัฒนา เป็นผลิตภัณฑ์ที่จะเป็นบทเรียนในการสร้างชุมชนเข้มแข็งต่อไป ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (155)	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	107	69.93
ชาย	46	30.07
อายุ		
18-25 ปี	20	13.07
26-35 ปี	24	15.69
36-45 ปี	53	34.64
45 ปีขึ้นไป	56	36.60
อาชีพ		
นักเรียน/นักศึกษา	10	6.54
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	28	18.30
พนักงานบริษัทเอกชน	24	15.69
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	35	22.88
ไม่ประกอบอาชีพ	56	36.60
รายได้ต่อเดือน		
น้อยกว่า 15,000 บาท	68	44.44
15,001 -25,000 บาท	45	29.41
25,001 – 35,000 บาท	14	9.16
มากกว่า 35,000 บาท	26	16.99
สถานที่ซื้อผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากใบแฝก	135	88.24
ผักตบชวา ร้านค้าในท้องถิ่น		
ที่อื่น ๆ	18	11.76
รวม	153	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างในชุมชนตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง ส่วนเป็นเพศหญิง ร้อยละ 69.93 เพศชายร้อยละ 30.07 อายุ ช่วง 45 ปีขึ้นไป มากที่สุด ร้อยละ 36.64 ไม่ประกอบอาชีพมากที่สุด ร้อยละ 36.60 รองลงมาคือ ประกอบธุรกิจส่วนตัวมากที่สุด ร้อยละ 22.88 รายได้ต่อเดือน น้อยกว่า 15,000 บาท ร้อยละ 44.44 และสถานที่ซื้อผลิตภัณฑ์ หัตถกรรมจากใบหญ้าแฝก และผ้าทอเส้นใยผักตบชวา นิยมซื้อจากร้านค้าในท้องถิ่น ร้อยละ 88.24

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และข้อมูลด้านความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญ ประชาชนชาวบ้าน ที่มี ต่อบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มผ้าทอมือ

รายการความพึงพอใจผลิตภัณฑ์	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับความคิดเห็น
ด้านการใช้งาน			
รูปแบบสวยงาม มีเอกลักษณ์เด่น	3.65	1.12	มาก
มีความสะดวกในการพกพาติดตัวใช้ สอย	3.67	1.21	มาก
ใช้งานได้ดีเหมาะสมกับโอกาส	3.55	1.20	มาก
ด้านการตลาด			
เพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์	3.43	1.29	มาก
เพิ่มยอดขายผลิตภัณฑ์ในท้องตลาด	3.50	1.20	ปานกลาง
เป็นที่สนใจของท้องตลาด	3.42	1.26	มาก
รวม	3.53	1.21	มาก

จากตารางที่ 4.2 ความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญ ประชาชนชาวบ้าน ที่มี ต่อบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มผ้าทอ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.53, SD = 1.21) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านมีความสะดวกในการพกพาติดตัวใช้สอยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.67, SD = 1.21) รองลงมาคือ การใช้งานรูปแบบสวยงาม มีเอกลักษณ์เด่น มีความพึงพอใจมากที่สุด มาก (ค่าเฉลี่ย = 3.65, SD = 1.12) และด้านการตลาด คือ เพิ่มยอดขายผลิตภัณฑ์ในท้องตลาด (ค่าเฉลี่ย = 3.50, SD = 1.20) รองลงมา คือ เพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ (ค่าเฉลี่ย = 3.43, SD = 1.29) และ เป็นที่สนใจของท้องตลาด (ค่าเฉลี่ย = 3.42, SD = 1.26)

ตารางที่ 4.3 ผลวิเคราะห์แสดงความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์เดิมของหัตถกรรมจากใบ
หญ้าแฝก

รูปแบบผลิตภัณฑ์เดิม	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับ
ตะกร้า	3.36	0.39	ปานกลาง
ที่ใช้สอยและ ความสะดวกสบายในการใช้	3.89	1.01	มาก
ความแข็งแรง	3.45	1.18	มาก
ความสวยงาม	3.51	1.14	มาก
กระเป๋าสตรี	3.51	1.14	มาก
ที่รองจาน	3.20	1.23	ปานกลาง
ใช้สอยและ ความสะดวกสบายในการใช้	3.65	1.09	มาก
ความปลอดภัยและความแข็งแรง	3.50	1.12	มาก
ความสวยงาม	3.51	1.14	มาก
รวม	3.51	1.38	มาก

จากตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นของประชาชน ปราชญ์ชาวบ้าน ที่มีต่อรูปแบบบรรจุภัณฑ์
เดิมของกลุ่มผ้าทอ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.51, S.D. = 1.38) เมื่อพิจารณารายข้อ
พบว่า รูปแบบตะกร้า ที่ใช้สอยและ ความสะดวกสบายในการใช้ มีความพึงพอใจมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย
= 3.89, S.D. = 1.01) รองลงมาคือ กระเป๋าสตรี ความสะดวกในการพกพาติดตัวใช้สอย (ค่าเฉลี่ย =
3.65, S.D. = 1.09) รองลงมา คือ กระเป๋าสตรี มีความสวยงาม (ค่าเฉลี่ย = 3.51, S.D. = 1.14)
และที่รองจาน (ค่าเฉลี่ย = 3.20, S.D. = 1.23)

ตารางที่ 4.4 แสดงความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อกระบวนการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์

ในรูปแบบต่าง ๆ

กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับ
การปัก	3.32	1.18	ปานกลาง
การทอ	3.66	1.29	มาก
การสาน	3.51	1.21	มาก
การย้อมสี	3.65	1.28	มาก
การม้วน	3.12	1.36	ปานกลาง
การทำเกลียว	3.12	1.29	ปานกลาง
การถัก	3.56	1.18	มาก
การติดกาว	3.76	1.04	มาก
การประกอบอื่น ๆ การเย็บ	3.50	1.13	มาก
รวม	3.47	1.22	มาก

จากตารางที่ 4.4 ความคิดเห็นความพึงพอใจของประชาชนในชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน ที่มีต่อกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มผ้าทอ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.47, S.D. = 1.22) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การทอเป็นผลิตภัณฑ์ มีมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.66, S.D. = 1.29) รองลงมาคือ การย้อมสี(ค่าเฉลี่ย = 3.65, S.D. = 1.28) และการถัก (ค่าเฉลี่ย = 3.56, S.D. = 1.18)

ตารางที่ 4.5 แสดงความคิดเห็นที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากเส้นใยใบหญ้าแฝก และเส้นใยผักตบชวา

รายการ	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับ
ท่านรู้สึกเห็นด้วยกับการนำหญ้าแฝก ผักตบชวา มาพัฒนาเป็น ผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับใด	3.61	1.39	มาก
ท่านคิดว่าหญ้าแฝกมีความแข็งแรงทนทานอยู่ในระดับใด	3.23	1.28	ปานกลาง
ท่านคิดว่าผักตบชวานี้เหมาะสมกับการนำไปทำ ผลิตภัณฑ์	3.45	1.20	มาก
มีความต้องการผลิตภัณฑ์ที่มีประโยชน์การใช้งานได้หลาย ด้าน	3.68	1.18	มาก
มีความต้องการประยุกต์ใช้วัสดุอื่น ๆ ในท้องถิ่นร่วมประกอบ กับตัวผลิตภัณฑ์หญ้าแฝกและเส้นใยจาก ผักตบชวา	3.77	1.26	มาก
อื่น ๆ โปรดระบุ	-	-	-
รวม	3.55	1.26	มาก

จากตารางที่ 4.5 ความคิดเห็นของประชาชน ปราชญ์ชาวบ้าน ที่มีต่อกระบวนการพัฒนา ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มผ้าทอจากใบแฝก โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.55, S.D. = 1.26) เมื่อ พิจารณารายข้อ พบว่า มีความต้องการประยุกต์ใช้วัสดุอื่น ๆ ในท้องถิ่นร่วมประกอบ กับตัวผลิตภัณฑ์ หญ้าแฝก ผักตบชวา มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.77, S.D. = 1.26) รองลงมาคือ มีความต้องการ ผลิตภัณฑ์ที่มีประโยชน์การใช้งานได้หลาย ด้าน (ค่าเฉลี่ย = 3.68, S.D. = 1.18) และมีความคิดเห็น ว่าหญ้าแฝกมีความแข็งแรงทนทานอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.23, S.D. = 1.28)

ตารางที่ 4.6 แสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อการประเมินรูปแบบผลิตภัณฑ์ หัตถกรรมจาก
ใบหญ้าแฝกและเส้นใยจากผักตบชวา

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับ
ผลิตภัณฑ์เหมาะสมกับการใช้งาน	3.58	1.10	มาก
ที่ใช้สอยและ ความสะดวกสบายในการ ใช้	3.57	1.11	มาก
ความแข็งแรง	3.40	1.31	มาก
ความสวยงาม	3.59	1.10	มาก
ผลิตภัณฑ์มีความทันสมัย	3.40	1.29	มาก
รูปทรงเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย	3.48	1.19	มาก
ความเหมาะสมกับความสวยงาม	3.58	1.10	มาก
ผลิตภัณฑ์มีความสวยงาม ลวดลาย สวยงาม	3.50	1.15	มาก
แบบและรูปทรงมีความสวยงาม	3.54	1.19	มาก
ง่ายต่อการทำความสะอาด	3.42	1.25	มาก
รวม	3.51	1.17	มาก

จากตารางที่ 4.6 ความคิดเห็นของประชาชน ปราชญ์ชาวบ้าน ที่มีต่อการประเมินรูปแบบ
ผลิตภัณฑ์ หัตถกรรมจากใบหญ้าแฝก โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.51, S.D. = 1.17) เมื่อ
พิจารณารายข้อ พบว่า ความสวยงามของผลิตภัณฑ์ งาน (ค่าเฉลี่ย = 3.58, S.D. = 1.07) รองลงมาค
คือ ผลิตภัณฑ์เหมาะสมกับการใช้งาน และผลิตภัณฑ์มีความสวยงามมีค่าเฉลี่ยระดับมาก เท่ากัน
(ค่าเฉลี่ย = 3.58, S.D. = 1.10) และแบบและรูปทรงของผลิตภัณฑ์ มีความสวยงาม (ค่าเฉลี่ย =
3.54, S.D. = 1.19) รองลงมาคือ ผลิตภัณฑ์มีความสวยงาม ลวดลายสวยงาม (ค่าเฉลี่ย = 3.54, S.D.
= 1.19) และผลิตภัณฑ์มีความแข็งแรง ความทันสมัย (ค่าเฉลี่ย = 3.40, S.D. = 1.29)

ผลวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

จากการสัมภาษณ์ประชาชน ผู้นำชุมชน และปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 10 คน
สรุปเป็นความเรียง ตามความถี่มากที่สุดไปหาน้อยที่สุด เรียงตามลำดับต่อไปนี้

1. ต้องการทุนงบประมาณสนับสนุนในการทำผลิตภัณฑ์จากหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานอื่น ๆ
2. ผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่ ยังมีความซ้ำเดิม เช่น ทำการสาน การถัก การทอยังมีไม่แพร่หลาย มีแต่การทอผ้ากระเหรียงเท่านั้น ยังไม่มีการทอผืนผ้าจากเส้นใยพืชอื่น ๆ จึงมีความต้องการผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการทอเป็นผืนผ้าสวยงามที่มีแบบทันสมัย และตรงกับความต้องการของท้องตลาด
3. ต้องการสร้างผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช เช่น แฝก ผ้าย ไหม กก สับปะรด ให้มีความหลากหลายทันสมัยสวยงาม เป็นเครื่องใช้ต่าง ๆ เครื่องประดับ เครื่องอุปโภคบริโภค ที่ทันสมัยตรงกับ ความสนใจและต้องการของท้องตลาด
4. ต้องการสถานที่รับซื้อผลิตภัณฑ์ที่สร้างขึ้นอย่างต่อเนื่อง
5. ต้องการวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญมาสอนฝึกอบรมการสร้างผลิตภัณฑ์แปลกใหม่ทันสมัย ที่ตรงกับความต้องการของประชาชน ผู้บริโภค เพื่อการพัฒนาให้ได้มาตรฐานสู่เชิงพาณิชย์
6. ต้องการสร้างอาชีพเสริม สร้างรายได้เพิ่มขึ้นให้กับครอบครัว ชุมชน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษา 1) ผลผลิตรูปแบบเดิมของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากใบหญ้าแฝก ใบผักตบชวา ตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง 2) เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝก ใบผักตบชวา ให้มีความสวยงามเหมาะสมกับความต้องการของตลาดโดยความร่วมมือของประชาชนในกลุ่มผลิตภัณฑ์หญ้าแฝกตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง เพื่อนำไปสู่การศึกษาและพัฒนากระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝก จะเริ่มต้นด้วย ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ คือเป็นการค้นหาการแปรรูปใบหญ้าแฝก ที่มีอยู่จริงโดยมีวิธีการ รวบรวมข้อมูลสรุปเป็นภาคเอกสาร สัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อนชุมชนตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง ข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อทำการออกแบบผลิตภัณฑ์จากใบหญ้าแฝก อนึ่งดังที่กล่าวไว้ในความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ยังประสงค์ที่จะศึกษาค้นคว้าการประเมินผลผลิตจากใบหญ้าแฝก ดังนั้นจะต้องใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ด้วยโดยผู้วิจัยได้ลำดับหัวข้อดังนี้

สรุปผลวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในชุมชนตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง ส่วนเป็นเพศหญิง ร้อยละ 69.93 เพศชายร้อยละ 30.07 อายุ ช่วง 45 ปีขึ้นไป มากที่สุด ร้อยละ 36.64 ไม่ประกอบอาชีพมากที่สุด ร้อยละ 36.60 รองลงมาคือ ประกอบธุรกิจส่วนตัวมากที่สุด ร้อยละ 22.88 รายได้ต่อเดือน น้อยกว่า 15,000 บาท ร้อยละ 44.44 และสถานที่ซื้อผลิตภัณฑ์ หัตถกรรมจากใบหญ้าแฝก และผ้าทอเส้นใยผักตบชวา นิยมซื้อจากร้านค้าในท้องถิ่น ร้อยละ 88.24

ความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญ ปราชญ์ชาวบ้าน ที่มี ต่อบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มผ้าทอ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.53, SD = 1.21) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านมีความสะดวกในการพกพาติดตัวใช้สอยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.67, SD = 1.21) รองลงมาคือการใช้งานรูปแบบสวยงาม มีเอกลักษณ์เด่น มีความพึงพอใจมากที่สุด มาก (ค่าเฉลี่ย = 3.65, SD = 1.12) และด้านการตลาด คือ เพิ่มยอดขายผลิตภัณฑ์ในท้องตลาด (ค่าเฉลี่ย = 3.50, SD = 1.20) รองลงมา คือ เพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ (ค่าเฉลี่ย = 3.43, SD = 1.29) และ เป็นที่สนใจของท้องตลาด (ค่าเฉลี่ย = 3.42, SD = 1.26)

ความคิดเห็นของประชาชน ปราชญ์ชาวบ้าน ที่มีต่อรูปแบบบรรจุภัณฑ์เดิมของกลุ่มผ้าทอ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.51, S.D. = 1.38) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า รูปแบบตะกร้าที่ใช้สอยและ ความสะดวกสบายในการใช้ มีความพึงพอใจมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.89, S.D. = 1.01) รองลงมาคือ กระเป๋าสตรี ความสะดวกในการพกพาติดตัวใช้สอย (ค่าเฉลี่ย = 3.65, S.D. = 1.09) รองลงมา คือ กระเป๋าสตรี มีความสวยงาม (ค่าเฉลี่ย = 3.51, S.D. = 1.14) และที่รองงาน (ค่าเฉลี่ย = 3.20, S.D. = 1.23)

ความคิดเห็นความพึงพอใจของประชาชนในชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน ที่มีต่อกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มผ้าทอ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.47, S.D. = 1.22) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การทอเป็นผลิตภัณฑ์ มีมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.66, S.D. = 1.29) รองลงมา คือ การย้อมสี (ค่าเฉลี่ย = 3.65, S.D. = 1.28) และการถัก (ค่าเฉลี่ย = 3.56, S.D. = 1.18)

ความคิดเห็นของประชาชน ปราชญ์ชาวบ้าน ที่มีต่อกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มผ้าทอจากใบแฝก โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.55, S.D. = 1.26) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความต้องการประยุกต์ใช้วัสดุอื่น ๆ ในท้องถิ่นร่วมประกอบ กับตัวผลิตภัณฑ์หญ้าแฝก ผักตบชวา มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.77, S.D. = 1.26) รองลงมาคือ มีความต้องการผลิตภัณฑ์ที่มีประโยชน์การใช้งานได้หลาย ด้าน (ค่าเฉลี่ย = 3.68, S.D. = 1.18) และมีความคิดเห็นว่าหญ้าแฝกมีความแข็งแรงทนทานอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.23, S.D. = 1.28)

ความคิดเห็นของประชาชน ปราชญ์ชาวบ้าน ที่มีต่อการประเมินรูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากใบหญ้าแฝก โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.51, S.D. = 1.17) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความสวยงามของผลิตภัณฑ์ งาน (ค่าเฉลี่ย = 3.58, S.D. = 1.07) รองลงมาคือ ผลิตภัณฑ์เหมาะสมกับการใช้งาน และผลิตภัณฑ์ที่มีความสวยงามมีค่าเฉลี่ยระดับมาก เท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 3.58, S.D. = 1.10) และแบบและรูปทรงของผลิตภัณฑ์ มีความสวยงาม (ค่าเฉลี่ย = 3.54, S.D. = 1.19) รองลงมาคือ ผลิตภัณฑ์ที่มีความสวยงาม ลวดลายสวยงาม (ค่าเฉลี่ย = 3.54, S.D. = 1.19) และผลิตภัณฑ์มีความแข็งแรง ความทันสมัย (ค่าเฉลี่ย = 3.40, S.D. = 1.29)

ผลวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

จากการสัมภาษณ์ กลุ่มประชาชน ผู้นำชุมชน และปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 10 คน
สรุปเป็นความเรียง ตามความถี่มากที่สุดไปหาน้อยที่สุด เรียงตามลำดับต่อไปนี้

1. ต้องการทุนงบประมาณสนับสนุนในการทำผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเส้นใยพืชที่มีในท้องถิ่น
จากหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานอื่น ๆ
2. ต้องการสร้างผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช เช่น แฝก ผักตบชวา กล้วย ฝ้าย ไหม กก สับปะรด
ให้มีความหลากหลายทันสมัยสวยงาม เป็นเครื่องใช้ต่าง ๆ เครื่องประดับ เครื่องอุปโภคบริโภค ที่ได้
มาตรฐาน มีความทันสมัยตรงกับความต้องการและต้องการของท้องถิ่น
4. ต้องการสถานที่รับซื้อผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นอย่างต่อเนื่องและรับซื้อประจำตลอดไป
5. ต้องการวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญมาสอนฝึกอบรมการสร้างผลิตภัณฑ์แปลกใหม่ทันสมัยที่
ตรงกับความต้องการของประชาชนตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห และตรงกับความต้องการของ
ผู้บริโภค เพื่อการพัฒนาให้ได้มาตรฐานสู่เชิงพาณิชย์
6. ต้องการสร้างอาชีพเสริม สร้างรายได้เพิ่มขึ้นให้กับครอบครัว ชุมชน
7. ต้องการผลิตภัณฑ์ที่ทันสมัย แปลกใหม่ที่สวยงามตรงกับความต้องการ ของท้องถิ่นทั้งใน
และต่างประเทศ เพราะผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่ ยังมีความซ้ำเดิม

อภิปรายผลวิจัย

ด้านปัญหา อุปสรรค แนวทางและรูปแบบการพัฒนาศักยภาพผลิตภัณฑ์ชุมชนตำบล
บางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง พบว่าผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่จะเป็นผลิตภัณฑ์ที่ซ้ำ
แบบเดิม ๆ ยังไม่มีผลิตภัณฑ์ที่ทันสมัย และตรงกับความต้องการของผู้บริโภคและชุมชน ซึ่งสอดคล้อง
กับผลงานวิจัยของจตุรพรรณ จันทลา และคณะ (2559) จากผลการวิจัยที่พบว่าการพัฒนาผลิตภัณฑ์
กับการ ออกแบบผลิตภัณฑ์จะดำเนินการควบคู่กันไปเป็นการพยายามค้นหาสร้างสรรค์สิ่งใหม่ หาวิธี
แก้ไขหรือคำตอบใหม่ๆ สำหรับปัญหาต่าง ๆ ที่ต้องอาศัยวิทยาการที่ก้าวหน้า กรรมวิธีการผลิต การ
เลือกใช้วัสดุและหลักในการออกแบบ เข้าใจการวิเคราะห์ปัญหา การคิดออกแบบสร้างสรรค์ และการ
แก้ไขปรับปรุง ผลิตภัณฑ์โดยมีหลักการในออกแบบผลิตภัณฑ์ดังนี้ 1) หน้าที่ของการนำไปใช้
(Function) 2) การประหยัด (Economy) 3) ความทนทาน (Durability) 4) วัสดุ (Material) 5)
โครงสร้าง (Construction) 6) ความสวยงาม (Beauty) 7) ลักษณะเด่นพิเศษเฉพาะอย่าง
(Personality) ซึ่งสอดคล้องกับสิริพิชญ์ วรรณภาส (2551) ที่ได้ศึกษาถึงปัญหาของการพัฒนา
ผลิตภัณฑ์ ชุมชนประเภทผ้าฝ้ายและผลิตภัณฑ์ผ้า ที่พบปัญหาสำคัญคือ 1) ปัญหาด้านวัตถุดิบ 2)
ปัญหาด้านคุณภาพและมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ 3) ปัญหาการออกแบบและพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์

4) ปัญหาการบริหารจัดการและการตลาด 5) ปัญหาด้านการวิจัยและพัฒนา 6) ปัญหาองค์ความรู้ และนวัตกรรม 7) ปัญหาการถ่ายทอดเทคโนโลยีการฝึกอบรม

ด้านแนวทางและรูปแบบการพัฒนาศักยภาพ การสร้างผลิตภัณฑ์ของชุมชนให้มีความทันสมัยตรงกับความต้องการของผู้บริโภคท้องถิ่น จะส่งผลต่อเศรษฐกิจของชุมชน สามารถสรุปแนวทางและรูปแบบด้านการพัฒนาศักยภาพ ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ควรส่งเสริมและพัฒนาด้านการมีส่วนร่วม และการทำงานร่วมกันของประชาชนในชุมชนตำบลบ้านแหและตำบลบางแก้ว อำเภอมือเมือง จังหวัดอ่างทอง ให้มีความพร้อมในการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ จากวิทยากรที่เข้ามาฝึกอบรมอาชีพให้กับชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของนักวิจัย สวรรณวงศ์ (2556) ที่กล่าวไว้การมองเป้าหมายร่วมกันเพื่อเป็นการสร้างผลิตภัณฑ์ ต้องมีความชัดเจน ของหลักการ เป้าหมาย และแนวทางปฏิบัติตั้งนั้นกลุ่มผ้าทอมือ ของประชาชนในตำบลบ้านแหและตำบลบางแก้ว อำเภอมือเมือง จังหวัดอ่างทอง มีการจัดกลุ่มตัวแทนชุมชนให้มีการพบปะกันเป็นประจำโดยประกอบไปด้วย สมาชิกกลุ่มชุมชนกลุ่มผ้าไหมทอมือ ผ้ากระเหรี่ยง ตัวแทนชุมชน เพื่อแลกเปลี่ยนพูดคุยปัญหา อุปสรรคเพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาและนำเสนอความคิดเห็นในเชิงการพัฒนา ด้านการดำเนินการ ควรส่งเสริมให้วิสาหกิจชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา ศักยภาพร่วมกัน ซึ่งถือเป็นการสร้างเครือข่ายในการดำเนินการประสบความสำเร็จได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งกลุ่มทอผ้ากระเหรี่ยงยังขาดความเข้มแข็ง ขาดทุนทรัพย์และผู้สนับสนุนเครื่องมืออุปกรณ์ในการทอผ้าจากเส้นใยอื่น ๆ เช่น เส้นใยฝ้าย เส้นใยไหม เส้นใยกก เป็นต้น จึงทำให้ผู้มีอำนาจ หรือผู้นำชุมชนต้องมีการติดตามให้การสนับสนุนช่วยเหลือและต้องมีการประเมินผลการดำเนินงานที่ชัดเจนและเหมาะสม ต้องมีการรายงานผล การติดตาม และประเมินผลให้ทราบเพื่อปรับปรุงและแก้ไขในส่วนที่บกพร่องอันนำไปสู่ประโยชน์สูงสุดของชุมชนตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือเมือง จังหวัดอ่างทอง ต่อไป

สรุปว่าผู้นำชุมชนหรือผู้นำองค์กรท้องถิ่น ชุมชนตำบลบ้านแหและตำบลบางแก้ว อำเภอมือเมือง จังหวัดอ่างทอง ควรมีการส่งเสริมหรือจัดกระบวนการเรียนรู้ในการสร้างผลิตภัณฑ์จากผักและผ้าทอฝ้าย ผ้ากระเหรี่ยง และด้านการพัฒนาคุณภาพสินค้า เช่น ความรู้การตลาด ความรู้ด้านบัญชีความรู้ทางด้านกระบวนการผลิตและการบรรจุภัณฑ์รวมถึงมี การศึกษาดูงานพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จเพื่อกระตุ้นให้สมาชิกลำมาปรับใช้ในชุมชนของตนเอง ทั้งนี้ กิจกรรมส่งเสริมเหล่านี้ยังเป็นการลดจุดอ่อนของกลุ่มผ้าไหมทอมือชุมชนตำบลบ้านแหและตำบลบางแก้ว อำเภอมือเมือง จังหวัดอ่างทอง ได้เป็นอย่างดี การจัด กระบวนการเรียนรู้ในชุมชนมีขึ้น ตอนการจัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน มี 5 ขั้นตอน โดยเริ่มจากรวมคน ร่วมกันคิด ร่วมกันทำผลิตภัณฑ์ และร่วมกันสร้างผลิตภัณฑ์

จากเส้นใยพืช แฝก เส้นใยไหม เส้นใยกก ให้ได้มาตรฐานตรงตามความต้องการของท้องตลาด ผู้บริโภค เพื่อให้มีร้านค้ารับซื้อผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่องตลอดไป

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้เรียนรู้และมีข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้และเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้ ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้ เพื่อให้การนำผลใช้งานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพผู้วิจัยจึงได้เสนอแนะว่า ควรพิจารณา คือ

1. การออกแบบและพัฒนาผ้าทอจากเส้นใยหญ้าแฝก และผ้าทอจากเส้นใยผักตบชวา เป็นผลิตภัณฑ์ควรเลือกผลิตภัณฑ์ที่มีความทันสมัยตรงความต้องการที่เป็นที่นิยมมาที่จะนำไปใช้สอยของกลุ่มผู้บริโภคเป็นอันดับแรก

2. ด้านการนำเส้นใยจากหญ้าแฝก และผ้าทอจากเส้นใยผักตบชวา ที่ได้มาประยุกต์ใช้ร่วมกับผลิตภัณฑ์ควรพิจารณาผลิตภัณฑ์ที่เป็นความต้องการ มีความนิยมนิยมของกลุ่มผู้บริโภค มีประโยชน์ใช้สอย เหมาะสมในการนำไปใช้ได้อย่างสะดวก

3. ในด้านวัสดุและการผลิตจะต้องสามารถผลิตได้สะดวกคุ้มค่ากับการนำเส้นใยหญ้าแฝก ผ้าทอจากเส้นใยผักตบชวา มาแปรรูปกับวัสดุอื่นที่มาประยุกต์ร่วมกันไม่ยาก เช่น เส้นใยไหม เส้นใยฝ้าย เส้นใยกก เส้นใยสับปะรด และใช้เวลาในการผลิตอย่างเหมาะสมไม่ซ้ำจนเกินไป ควรผลิตให้ทันเวลากับความต้องการของท้องตลาด ผู้บริโภค

4. ผลการวิเคราะห์ในภาพรวมได้เป็นแนวทางให้ผู้ประกอบการนำไปสร้างเป็นผลิตภัณฑ์รูปแบบอื่น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อการพัฒนาที่สมบูรณ์ ยิ่งขึ้นควรมีการศึกษาวิจัยต่อยอดในเรื่อง

1. การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช เส้นใยกล้วย เส้นใยไหม เส้นใยฝ้าย นำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานและเป็นผลิตภัณฑ์ที่ตรงกับความต้องการของท้องตลาดผู้บริโภค

2. การออกแบบและพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ควรเลือกผลิตภัณฑ์ที่มีความเป็นอัตลักษณ์เอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นของจังหวัดอื่น ๆ ให้มีความทันสมัยตรงความต้องการที่เป็นที่นิยมมากที่สุด และสามารถนำไปใช้สอยของกลุ่มผู้บริโภค ผู้ประกอบการในท้องตลาดทั้งในและต่างประเทศ

บรรณานุกรม

- กองพันทหารปืนใหญ่ที่ 17. **โครงการปลูกหญ้าแฝกเฉลิมพระเกียรติ**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.rta.mi.th/23153u/Data/fag.html>.
- จूरืวรรณ จันพลา และคณะ. 2559. **การพัฒนาผลิตภัณฑ์กับการออกแบบผลิตภัณฑ์**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์.
- ฉลองชัย แบบประเสริฐ. 2564. **ศึกษาการใช้ประโยชน์จากใบและรากของหญ้าแฝกสำหรับทำงานศิลปหัตถกรรม**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- นวนน้อย บุญวงษ์. 2545. **หลักการออกแบบ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐนันธ สุวรรณวงค์. 2556. **หลักการ เป้าหมาย และแนวทางปฏิบัติตั้งนั้นกลุ่มผ้าทอมือ**. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิรัช สุดสังข์. 2548. **การวิจัยการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์
- นิรัช สุดสังข์. 2547. **ออกแบบอุตสาหกรรม**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ธีระชัย สุขสด. 2544. **การออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ธีระยุทธ พึ่งเที่ยร. 2543. **การบริหารงานบุคคล**. กรุงเทพฯ : สุตรไพศาลการพิมพ์.
- ประเสริฐ ประกฤติพงศ์. **การแปรรูปผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย**. กรุงเทพฯ : คลินิกประเสริฐ.
- ปานเดชา ทองเลิศ. 2563. **การวิเคราะห์ศักยภาพผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจ**. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- มารุต อัมรานนท์และคณะ. 2531. **สารนุกรมของใช้พื้นบ้านไทยในอดีตเขตหัวเมืองฝ่ายเหนือ**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์.
- รจนา จันทราสา, กนิษฐา เรืองวรรณศักดิ์ และ ภาณุ พัฒนปณิธิพงศ์. 2553. **การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากใบหญ้าแฝก**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์.
- วิบูลย์ ลีสุวรรณ. 2532. **เครื่องจักรสานในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- วิบูลย์ ลีสุวรรณ. 2546. **ศิลปะชาวบ้าน Folk Art**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์.
- ศิลป์ พีระศรี. 2522. **ศิลปะและวิวัฒนาการของศิลปะสมัยใหม่**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์.
- สนไชย ฤทธิโชติ. 2551. **งานของที่ระลึกเครื่องไม้ไผ่**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สมนึก สะอาดใจ. 2565. **การแปรรูปผลิตภัณฑ์แฝก**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สุนทวิทย์ แสงไฟโรจน์. 2544. **ความพึงพอใจของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสานจากใบหญ้าแฝก**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุวรรณี ทศนาภิรมย์. มปป. รายงานการศึกษาเรื่องเทคนิคการผลิตผลิตภัณฑ์หญ้าแฝก. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2551. การพัฒนาอาชีพ. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักพัฒนาอุตสาหกรรมในครอบครัวและหัตถกรรม. กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพะเยา. การพัฒนาผลิตภัณฑ์. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก index.php?option=com_content&task=view&id=125&Itemid=48.

อัจฉิมา ศุภจริยาวัตรและสิทธิ จิตติขานนท์. 2562. รูปแบบการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนในจังหวัดสระแก้วเพื่อการส่งออก. ชลบุรี : โครงการจัดตั้งคณะพาณิชยศาสตร์และการบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.

อุดมศักดิ์ สาริบุตร. 2549. เทคโนโลยีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

ภาคผนวก

แบบสอบถามงานวิจัย

การแปรรูปผลิตภัณฑ์ผักตบชวาสู่เชิงพาณิชย์เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและเพิ่มรายได้ที่มั่นคงอย่างยั่งยืน โดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนสร้างผลิตภัณฑ์หญ้าแฝกตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง

คำชี้แจง จงกากบาทตรงช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ
 ชาย หญิง
2. อายุ
 18-25 ปี
 26-35 ปี
 36-45 ปี
 45 ปีขึ้นไป
3. อาชีพ
 นักเรียน/นักศึกษา
 ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ
 พนักงานบริษัทเอกชน
 ประกอบธุรกิจส่วนตัว
 ไม่ประกอบอาชีพ
4. รายได้ต่อเดือน
 นักเรียน/นักศึกษา
 ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ
 พนักงานบริษัทเอกชน
 ประกอบธุรกิจส่วนตัว
 ไม่ประกอบอาชีพ
5. สถานที่ซื้อผลิตภัณฑ์ที่ตกกรรมจากใบแฝก
 ร้านค้าในท้องถิ่น
 ที่อื่น ๆ

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์จากผ้าทอเส้นใยแฝกและผ้าทอจากเส้นใย

ผักตบชวา

รายการความพึงพอใจผลิตภัณฑ์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการใช้งาน					
รูปแบบสวยงาม มีเอกลักษณ์เด่น					
มีความสะดวกในการพกพาติดตัว ใช้สอย					
ใช้งานได้ดีเหมาะสมกับโอกาส					
ด้านการตลาด					
เพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์					
เพิ่มยอดขายผลิตภัณฑ์ใน ท้องตลาด					
เป็นที่สนใจของท้องตลาด					
รูปแบบผลิตภัณฑ์เดิม	ระดับความคิดเห็น				
ตะกร้า	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ที่ใช้สอยและ ความสะดวกสบายใน การใช้					
ความแข็งแรง					
ความสวยงาม					
กระเป๋าสตรี					
ที่รองจาน					
ที่ใช้สอยและ ความสะดวกสบายใน การใช้					
ความปลอดภัยและความแข็งแรง					
ความสวยงาม					

กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การปัก					
การทอ					
การสาน					
การย้อมสี					
การม้วน					
การทำเกลียว					
การถัก					
การติดกาว					
การประกอบอื่น ๆ การเย็บ					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ท่านรู้สึกเห็นด้วยกับการนำหญ้าแฝกมาพัฒนาเป็น ผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับใด					
ท่านคิดว่าหญ้าแฝกมีความแข็งแรงทนทานอยู่ในระดับใด					
ท่านคิดว่าหญ้าแฝกนี้เหมาะสมกับการนำไปทำผลิตภัณฑ์					
มีความต้องการผลิตภัณฑ์ที่มีประโยชน์การใช้งานได้หลาย ด้าน					
มีความต้องการประยุกต์ใช้วัสดุอื่น ๆ ในท้องถิ่นร่วมประกอบ กับตัวผลิตภัณฑ์หญ้าแฝก					
อื่น ๆ โปรดระบุ	-		-	-	

แบบประเมินความพึงพอใจผลิตภัณฑ์

การแปรรูปผลิตภัณฑ์ผักตบชวาสู่เชิงพาณิชย์เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและเพิ่มรายได้ที่มั่นคงอย่างยั่งยืน โดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนสร้างผลิตภัณฑ์หญ้าแฝกตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ผลิตภัณฑ์เหมาะสมกับการใช้งาน					
ที่ใช้สอยและ ความสะดวกสบายในการใช้					
ความแข็งแรง					
ความสวยงาม					
ผลิตภัณฑ์มีความทันสมัย					
รูปทรงเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย					
ความเหมาะสมกับความสวยงาม					
ผลิตภัณฑ์มีความสวยงาม ลวดลายสวยงาม					
แบบและรูปทรงมีความสวยงาม					
ง่ายต่อการทำความสะอาด					

แบบสัมภาษณ์งานวิจัยเชิงลึก

การแปรรูปผลิตภัณฑ์ผักตบชวาสู่เชิงพาณิชย์เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและเพิ่มรายได้ที่มั่นคงอย่างยั่งยืน โดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนสร้างผลิตภัณฑ์หญ้าแฝกตำบลบางแก้วและตำบลบ้านแห อำเภอมือง จังหวัดอ่างทอง

ขอให้ท่านตอบคำถามตรงกับความจริง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. ท่านคิดว่าการสร้างผลิตภัณฑ์จากแฝก มีอะไรบ้างที่สำเร็จแล้ว และมีกระบวนการวิธีการทำอย่างไรบ้าง
2. ท่านมีความต้องการผลิตภัณฑ์จากแฝกและเส้นใยพืชอื่น ๆ เพื่อทำผลิตภัณฑ์ประเภทใดบ้าง
3. ท่านสนใจสร้างอาชีพและรายได้จากแฝกและเส้นใยอะไรบ้าง
4. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างอาชีพเกี่ยวกับแฝกและเส้นใยอื่น ๆ สำหรับการทอเป็นผืนผ้าและแปรรูปผลิตภัณฑ์อย่างไรบ้าง
5. ท่านมีข้อเสนอแนะอะไรบ้าง

ประวัติคณะผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัย

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นาย นางสาว นาง ยศ : ผศ.ชยานนท์ กุณทลบุตร สัดส่วนการทำวิจัย (30%)

ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Mr., Miss, Mrs., Rank : Asst. Pro.Dr. CHAYANON KUNTHONBUT

2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน : ██████████

3. ตำแหน่งปัจจุบัน

- ตำแหน่งบริหาร : รองอธิการบดีฝ่ายกฎหมายและธรรมาภิบาล, ก.ค. 2565

- ตำแหน่งทางวิชาการ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์

4. หน่วยงานและสถานที่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์มือถือ และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)

- หน่วยงาน : คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

- สถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก : คณะศิลปศาสตร์และคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร 399 ถนนสามเสน เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

- หมายเลขโทรศัพท์มือถือ : 081684-2701

- E-mail : kamahun.s@hotmail.Com

5. ประวัติการศึกษา

ระดับการศึกษา	คุณวุฒิ	ปีที่จบการศึกษา
ปริญญาเอก	Ph.D. Pune University, INDIA	2554
ปริญญาโท	สาขาภาษาศาสตร์ประยุกต์	2538
ปริญญาตรี	สาขาภาษาอังกฤษ	2528

6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการ

ภาษาอังกฤษ ภาษาศาสตร์ประยุกต์ สังคมศาสตร์ พุทธศาสตร์ จิตวิทยา ประวัติศาสตร์
ศาสนาและวัฒนธรรม โฆษณาและประชาสัมพันธ์

7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุสถานภาพ
ในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ละ
ผลงานวิจัย

7.3 ผู้ร่วมวิจัย : ชื่อแผนงานวิจัย/โครงการวิจัย

การสร้างเว็บไซต์และพัฒนาหลักสูตรการทอผืนผ้า การแปรรูปผลิตภัณฑ์และการออกแบบ
แบรนด์สินค้าจากเส้นใยกัญชงเชิงพาณิชย์ เพื่อสร้างอาชีพและรายได้ที่ยั่งยืนแก่ชุมชนจังหวัด
นครนายกและจังหวัดจันทบุรี

7.4 งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว : ชื่อผลงานวิจัย ปีที่พิมพ์ การเผยแพร่ และแหล่งทุน (อาจมากกว่า 1 เรื่อง)

1) การสร้างเว็บไซต์และพัฒนาหลักสูตรการทอผืนผ้า การแปรรูปผลิตภัณฑ์และการ
ออกแบบแบรนด์สินค้าจากเส้นใยกัญชงเชิงพาณิชย์ เพื่อสร้างอาชีพและรายได้ที่ยั่งยืนแก่ชุมชน
จังหวัดนครนายกและจังหวัดจันทบุรี 2562 งบประมาณแผ่นดิน

2) การจัดการองค์ความรู้และนวัตกรรมการวิจัยในการส่งเสริมการทอผืนผ้าจากเส้นใย
สับปะรด การแปรรูปผลิตภัณฑ์ และการสร้างแบรนด์สินค้าและเว็บไซต์เชิงพาณิชย์ เพื่อสร้างอาชีพ
และรายได้ที่มั่นคงและยั่งยืนแก่ชุมชน ตำบลหนองพินจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี 2562 วช

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นาย นางสาว นาง ยศ : นางสาวเกษสุณีย์ บำรุงจิตต์ สัดส่วนการทำวิจัย
(40%)

ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Mr., Miss, Mrs., Rank : Asst. Prof. Dr. Katesunee
Bumrungjit

2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน : ████████████████████

3. ตำแหน่งปัจจุบัน

- ตำแหน่งบริหาร : -

- ตำแหน่งทางวิชาการ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (ระดับ 8)

4. หน่วยงานและสถานที่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์มือถือ และไปรษณีย์
อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)

- หน่วยงาน : คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- สถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก : คณะศิลปศาสตร์และคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร 86 ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
- หมายเลขโทรศัพท์มือถือ : 0611128593
- E-mail : katesunee2011@hotmail.com

5. ประวัติการศึกษา

ระดับการศึกษา	คุณวุฒิ	ปีที่จบการศึกษา
ปริญญาเอก	ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาอุดมศึกษา (วิจัยการศึกษา ระดับอุดมศึกษา)	2555
ปริญญาโท	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศ ศาสตร์, เทคโนโลยีสารสนเทศ)	2543
ปริญญาตรี	ศิลปศาสตรบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์สารสนเทศ ศาสตร์ และ สื่อสารมวลชน)	2534

6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการ

คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การสืบค้นฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ การสร้างสื่อการสอนทางอิเล็กทรอนิกส์และการถ่ายทอดความรู้สู่ เยาวชนและประชาชน

7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุสถานภาพในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ละผลงานวิจัย

7.1 ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย : ชื่อแผนงานวิจัย

ชื่อแผนงานวิจัย (ภาษาไทย) การสร้างเว็บไซต์และพัฒนาหลักสูตรการทอผืนผ้า การแปรรูปผลิตภัณฑ์และการออกแบบแบรนด์สินค้าจากเส้นใยกกสู่เชิงพาณิชย์ เพื่อสร้างอาชีพและรายได้ อย่างยั่งยืนแก่ชุมชนจังหวัดนครนายกและจังหวัดจันทบุรี

การสร้างหลักสูตรการทอผ้า การสร้างเว็บไซต์หลักสูตรการแปรรูปผลิตภัณฑ์ การออกแบบ
แบรนด์สินค้า ร่วมกับทีมคณะผู้วิจัย งบประมาณแผ่นดิน 2562

และเป็นหัวหน้าโครงการย่อยที่ 1 เรื่องการสร้างเว็บไซต์และพัฒนาหลักสูตรการทอผ้า
การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยกกสู่เชิงพาณิชย์ เพื่อสร้างอาชีพและรายได้อย่างยั่งยืนแก่ชุมชน
จังหวัดนครนายกและจังหวัดจันทบุรี

การทำงานร่วมกันกับทีมคณะนักวิจัยและประชาชนชาวบ้าน ผู้นำชุมชนท้องถิ่น องค์กรบริหาร
ส่วนตำบล ฯลฯ

7.2 หัวหน้าโครงการวิจัย : ชื่อโครงการวิจัย

1. ความต้องการสารสนเทศของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. 2541
หัวหน้าโครงการวิจัย สัดส่วนทำวิจัย 100 %
2. ทักษะทางสารสนเทศของนักศึกษาศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. 2542/
หัวหน้าโครงการวิจัย 100 %
3. ความพึงพอใจในการใช้บริการห้องสมุดของคณาจารย์ บุคลากร นักศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ พ.ศ. 2546/ หัวหน้าโครงการวิจัย 80%
4. การสร้างและพัฒนาเว็บเพื่อส่งเสริมการอ่านของเยาวชนไทยภาคกลางตอนล่าง พ.ศ.
2551/หัวหน้าโครงการวิจัย 70% งบประมาณแผ่นดิน 2551
5. การพัฒนาเว็บเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของเยาวชนไทย : กรณีศึกษา
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. 2552/ หัวหน้าโครงการวิจัย 60% งบประมาณแผ่นดิน 2552
6. การพัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสำหรับ
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พ.ศ. 2553/ หัวหน้าโครงการวิจัย 100%
7. การศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทนันทนาการค่าย
พักแรมศรีสวาท จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2554/ ผู้ร่วมวิจัย 50% งบประมาณจากเจ้าของค่ายพัก
แรมศรีสวาท จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2554
8. ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลสู่ประชาคมอาเซียนปี พ.ศ. 2558/ หัวหน้าโครงการวิจัย 50% งบประมาณรายได้สถาบันฯ
2555

9. การสร้างนวัตกรรมและเว็บไซต์เพื่อเสริมสร้างความปรองดองสมานฉันท์ของประชาชน
ไทยในจังหวัดชายแดนภาคตะวันออก พ.ศ. 2556/ หัวหน้าโครงการวิจัย 70%

งบประมาณแผ่นดิน 2556

10. การสร้างหลักสูตรการทอผ้าพื้นเมืองภาคตะวันออกเฉียงเหนือและการพัฒนา
ลักษณะปรากฏสวดลายบนพื้นผ้าโดยวิธีเทคนิคสิ่งทอแปรรูปผลิตภัณฑ์สู่เชิงพาณิชย์/ หัวหน้า
โครงการวิจัย 50% งบประมาณจากภายนอก สกอ. 2557

11. การตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีภาคปกติของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร / ผู้ร่วมวิจัย 50% รายได้คณะศิลป
ศาสตร์ 2557

12. การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเข้าสู่
ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 / หัวหน้าโครงการวิจัย 70%
งบประมาณรายได้สถาบันฯ 2557

13. กลยุทธ์การพัฒนาศักยภาพและมาตรฐานการทำวิจัยของคณาจารย์มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร / ผู้ร่วมวิจัย 25% งบประมาณรายได้สถาบันฯ 2557

7.3 ผู้ร่วมวิจัย : ชื่อแผนงานวิจัย/โครงการวิจัย

ระบุ

7.4 งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว : ชื่อผลงานวิจัย ปีที่พิมพ์ การเผยแพร่ และแหล่งทุน (อาจมากกว่า 1 เรื่อง)

1. การพัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสำหรับ
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พ.ศ. 2553/ เผยแพร่วารสารระดับชาติ วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พ.ศ. 2554

2. การศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทนันทนาการค่าย
พักแรมศรีสวาท จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2554/ เผยแพร่วารสารระดับชาติ วารสารมหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัย กค.-ธค. 2555

3. ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชม
งคลสู่ประชาคมอาเซียนปี พ.ศ. 2558/ เผยแพร่วารสารระดับชาติ วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏ
ราชวิทยาลัย กค.-ธค. 2556

และเขียน Proceeding ในการประชุมนานาชาติที่ โรงแรมรอยัลซิติ้ กรุงเทพฯ
ที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติจัด ผู้เข้าร่วม
สัมมนา 300 คน ผู้เข้าร่วมประชุมนานาชาติ จาก 20 ประเทศ และได้ประกาศนียบัตรเข้าร่วมประชุม
นานาชาติ เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2555

ได้ผ่านการศึกษาดูงานวิจัยและวิชาการ ที่มหาวิทยาลัยในต่างประเทศ ได้แก่ เยอรมัน อิตาลี
ตุรกี ออสเตรเลีย สวิสเซอร์แลนด์

ลงบทความวิจัยในวารสารสถาบันญาณสังวร มหามกุฏราชวิทยาลัย TCI 2 – ฉบับ ปี
2560-2561 จำนวน 3 เรื่อง

รางวัลการนำเสนอภาคบรรยาย ระดับนานาชาติ เรื่อง Creating of a course of
weaving East and developing pattern on the fabric appearance by of technical textile
formen into a commercial products / Asst. Dr. Katesunee Bumrungjit and Sampas
Suwankiri ที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน 4 กันยายน 2559

ผลงานที่เผยแพร่ลงเว็บไซต์ 4 โครงการ งบประมาณแผ่นดินและงบประมาณ สำนักงานวิจัย
แห่งชาติปี 2562 และปี 2563

- 1.การจัดการถ่ายทอดองค์ความรู้การทอผืนผ้าจากเส้นใยผักตบชวาและเส้นใยแฝก ปี 2563 วช.
- 2.การจัดการถ่ายทอดองค์ความรู้การทอผืนผ้าจากเส้นใยสับปะรด ปี 2562 วช.
- 3.การจัดการถ่ายทอดองค์ความรู้การทอผืนผ้าจากเส้นใยกก ปี 2562 แผนงานวิจัยงบประมาณ
แผ่นดิน
4. แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตและอาชีพเสริมของประชาชนในชุมชนตำบลด่านทับตะโก
อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี 2563 งบรายได้คณะ

7.5 งานวิจัยที่กำลังทำ : ชื่อข้อเสนอการวิจัย แหล่งทุน และสถานภาพในการทำวิจัยว่าได้ทำการวิจัย
ลุล่วงแล้วประมาณร้อยละเท่าใด

ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 2

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นาย นางสาว นาง ยศ : นายจिरภัทร ตันติทวีกุล สัดส่วนการทำวิจัย
30%

ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Mr., Miss, Mrs., Rank : Mr. Jirapat Tantitawekul

2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน : ██████████

3. ตำแหน่งปัจจุบัน

- ตำแหน่งบริหาร : -
- ตำแหน่งทางวิชาการ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์

4. หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์มือถือ และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)

- หน่วยงาน : คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- สถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก : คณะศิลปศาสตร์และคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร 399 ถนนสามเสน เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
- หมายเลขโทรศัพท์มือถือ : 02-2829102
- E-mail : Chirapat.t@rmutp.ac.th

5. ประวัติการศึกษา

ระดับการศึกษา	คุณวุฒิ	ปีที่จบการศึกษา
-	-	-
ปริญญาโท	ครุศาสตรมหาบัณฑิต พลศึกษา	2545
ปริญญาตรี	คบ. พลศึกษา	2527

6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการ

ระบุ

7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุสถานภาพในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ละผลงานวิจัย

7.1 ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย : ชื่อแผนงานวิจัย

-

7.2 หัวหน้าโครงการวิจัย : ชื่อโครงการวิจัย

-

7.3 ผู้ร่วมวิจัย : ชื่อแผนงานวิจัย/โครงการวิจัย

สมรรถภาพทางกายของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร 2554

7.4 งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว : ชื่อผลงานวิจัย ปีที่พิมพ์ การเผยแพร่ และแหล่งทุน (อาจมากกว่า 1 เรื่อง)

สมรรถภาพทางกายของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร 2554

7.5 งานวิจัยที่กำลังทำ : ชื่อข้อเสนอการวิจัย แหล่งทุน และสถานภาพในการทำวิจัยว่าได้
ทำการวิจัยลุล่วงแล้วประมาณร้อยละเท่าใด

-

